

Jenni Hirvelä

VANHASTA UUSI TYYLI

Kierrätyslähtöinen stailaus asiakkaalle

Opinnäytetyö

Muotoilija AMK

Muoti ja puvustus

2020

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tekijä/Tekijät	Tutkintonimike	Aika
Jenni Hirvelä	Muotoilija (AMK)	Marraskuu 2020
Opinnäytetyön nimi		63 sivua 1 liitesivua
VANHASTA UUSI TYYLI Kierrätyslähäinen stailaus asiakkaalle		
Toimeksiantaja		
Juulia Hyvärinen		
Ohjaaja		
Lehtori Esko Ahola		
Tiivistelmä		
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli suunnitella ja toteuttaa toimiva henkilöstailaus yksityisasiakkaalle kierrätyksellisestä näkökulmasta. Työn produktiivisen osan keskiössä oli kokonaisvaltaisesti toimivan vaatekaapin luominen asiakkaan tyylihenkilöön sopivaksi. Aiheeseen perehdyttiin selvittämällä stailaajan työnkuvia, analyysimenetelmiä (tyylienhenkilöönat, vartalotyyppi, värianalyysi) sekä kestäväen kehityksen toteutumistapoja muodissa ja niiden hyödynnettävyyttä tässä työssä.</p> <p>Työssä tutkittiin, miten luoda asiakkaalle stailaus käyttämällä kiertotalousasetelmaa. Työn etenemistä tarkasteltiin havainnoinnin ja toimintatutkimuksen keinoin, ja tyylihenkilöönat suoritettiin avoimen haastattelun ja havainnoinnin periaattein. Työssä tarkasteltiin myös, millaisia rajoituksia stailauksen toteutus kierrätysvaatteista tuo ja miten uudelleenmuotoilu auttoi välttämään kyseisiä rajoituksia. Toteutettu stailaus toimii työssä lopputuloksen esittelynä.</p> <p>Työn päätulokset antoivat vastauksen siihen, että stailaus kierrätyksellisestä näkökulmasta on toteutettavissa. Johtopäätöksissä todettiin, että se kuitenkin vaatii enemmän työtä, aikaa, joustavuutta ja tarkempaa aikatauluttamista. Lopussa pohdittiin, miten tulosten pohjalta voi kehittää työskentelytapoja jatkoa ajatellen.</p> <p>Tässä työssä uudelleenmuotoilun osuus oli vähäinen, mutta sen sisällyttäminen stailauspalveluun tarpeellinen lisä, jotta rajoittavuutta voitaisiin lieventää. Näitä rajoittavia tekijöitä olivat muun muassa vaatteiden saatavuus ja ainutkertaisuus. Tulokset antavat suuntaa ja mahdollisuuden konseptin jatkokehittämiselle.</p>		
Asiasanat		
stailaus, kiertotalous, kierrätys, uudelleenmuotoilu, tyylihenkilöönat		

Author (authors)	Degree	Time
Jenni Hirvelä	Bachelor of Culture and Arts	November 2020
Thesis title FROM OLD TO A NEW STYLE Recycling-based styling for the customer		63 pages 1 pages of appendices
Commissioned by Juulia Hyvärinen		
Supervisor Senior Lecturer Esko Ahola		
Abstract <p>The objective of this thesis was to execute a styling service for an individual from a sustainable point of view. The key feature of the productive part of the work was to create a wardrobe that suits the customer's style. The topic was studied by finding out job descriptions of a stylist, analysis methods (style characters, body type, colour analysis) as well as the ways of implementing sustainable development in fashion and their usability in this work.</p> <p>The main subject was to answer the question how to carry out functional styling service for the customer using a circular economy set-up. Progress of the thesis was studied by the means of observation and action research. Style analyses were performed using the principles of open interview and observation. This thesis also studied what limitations styling on recycled clothing would expose, and how redesign would help to avoid those limitations. Styling a customer serves as a presentation of the results.</p> <p>The main results of the work provided an answer that styling from a recycling point of view is feasible. However, the conclusion stated that it requires more work, time, flexibility, and precise scheduling. At the end, it was considered how to further improve parts of the working process. In this work, the part of redesign was minor, but its inclusion in the styling service would still be a necessary addition to alleviate the limitations. These limitations are for example the availability and exclusiveness of clothes in second hand -shops and flea markets. The results provide an opportunity to develop the concept further.</p>		
Keywords styling, circular economy, recycling, redesign, style persona		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	TUTKIMUSASETELMA.....	7
2.1	Käsitekartta	7
2.2	Viitekehys.....	8
2.3	Tutkimuskysymykset	10
2.4	Toimintatutkimus, haastattelu ja havainnointi.....	10
3	PROSESSI JA SIIHEN LIITTYVÄT TEKIJÄT.....	12
3.1	Stailaajan työnkuvat	12
3.2	Prosessin kulku	13
3.3	Muoti ja kestävyys	15
3.4	Kierrätysteeman huomioiminen hankinnoissa	16
4	TYYLIANALYYSIN TYÖKALUT JA NIIDEN KÄYTTÖ.....	19
4.1	Asiakkaan esittely.....	19
4.2	Tyylipersonat.....	20
4.3	Värianalyysi ja värien käyttö.....	25
4.4	Vartalotyypit	26
5	ASIAKKAAN TYYLIANALYYSI	27
5.1	Juulia Hyvärisen tyyli.....	27
5.1.1	Värianalyysin tulokset.....	33
5.1.2	Pukeutumisneuvonta.....	36
5.2	Uudelleenmuotoilun tulokset	37
5.3	Stailauksen toteutus	43
6	KONSEPTIN JATKOKEHITYS.....	49
7	LUOTETTAVUUDEN ARVIOINTI.....	53
8	JOHTOPÄÄTÖKSET.....	55
9	POHDINTA.....	57

LÄHTEET59

KUVALUETTELO

1 JOHDANTO

Tämä opinnäytetyö käsittelee henkilöstailausta ja siihen liittyviä kokonaisuu- den osia. Näihin lukeutuu muun muassa stailaajan työnkuviin perehtymistä, asiakkaan tyylin analysointia ja siihen liittyvien työkalujen avaamista sekä lo- pullisen toteutuksen taltiointia, kirjaamista ja esittelyä. Työ tehtiin kierrätyksen ja kiertotalouden näkökulmasta, eli kaikki stailatut kokonaisuudet hankittiin kierrätettyinä second hand -liikkeistä, kirpputoreilta, vintage -liikkeistä ja netti- kirpputoreilta. Keskeisenä osiona tässä työssä on uudelleensuunnittelun tai uudelleenmuotoilun (engl. redesign) mahdollisuus, joka tarjoaa stailauksen yh- teydessä tavan muovata ja muokata vanhasta uudenlaista. Asiakkaan vaate- kaapin sisältö hyödynnettiin ja päivitettiin kyseisen uudelleenmuotoilun kei- noin. Asiakkaana on Juulia Hyvärinen Kouvolasta ja yhteistyökumppanina vä- rikonsultti Päivi Lehtovuori.

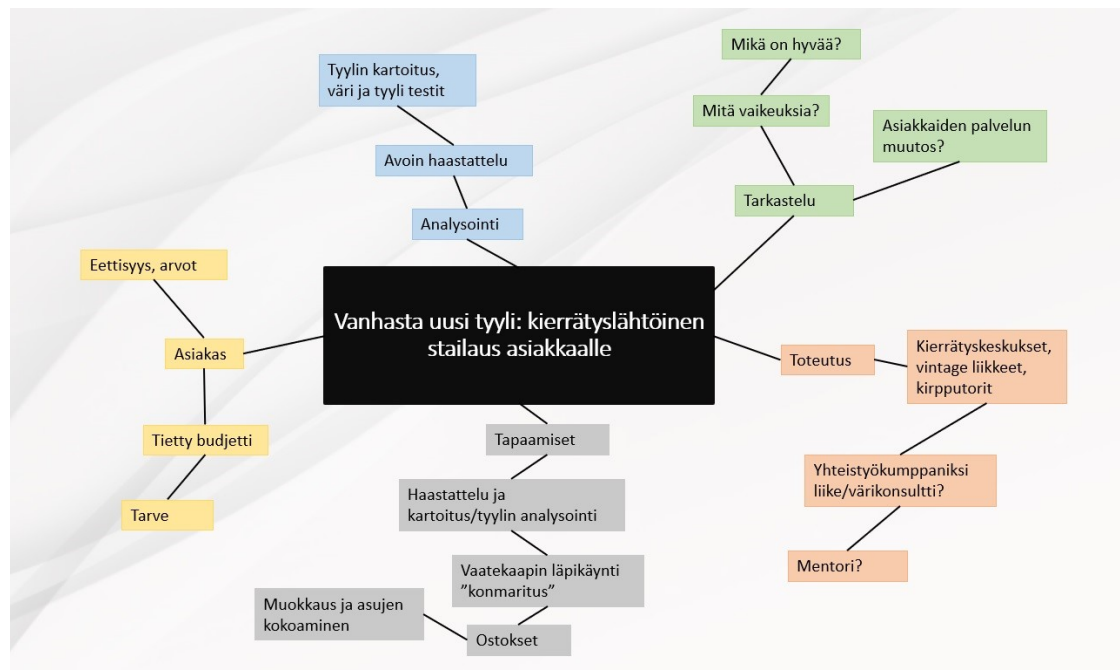
Kierrätyksellisen työn tavoitteena on tutkia, millaisia vapauksia uudelleenmuo- toilu antaa stailauksen toteutukseen, onko se kannattavaa ja miten se rikkoo työhön liittyviä rajoituksia. Työn rajauksessa huomioidaan sekä suunnittelijan arvot että asiakkaan eettiset aatteet. Eettisyyttä ei pitäisi ymmärtää pelkästään kulutukseen kuuluvana terminä, mutta tässä työssä sana esiintyy lähinnä sen osana. Työssä käsitellään myös pintapuolisesti muodin kestävyys ajatusta ja sitä, mitä se tarkoittaa tässä kontekstissa. Lähtökohtana työn tekemiselle oli halu tutkia, miten kestävä kehityksen ajatus ja kiertotalouden periaate sopii osaksi stailauspalvelua. Tarkoituksena oli tutkia ja kehittää palvelua, jossa ku- lutusta vähennetään ja uuden ostamista vältetään.

"Fashion changes, but style endures", sanoi Coco Chanel. Vapaasti käännet- tynä tämä tarkoittaa, että trendit vaihtuvat, mutta tyyli pysyy. Pukeutumistyyli viestittää parhaimmillaan sisäistä minäämme, arvojamme ja niitä persoonalli- suuden osia, joita ei näe päällepäin. Joskus siihen voi tarvita apua, ja tahdoin siksi haastaa itseni tekemällä jotain itselleni uutta. Tyylin tulisi palvella ihmisen ulkonäköä ja antaa hänelle keino ilmaista itseään. Kuten tämän työn tapauk- sessa, joskus se vaatii tyylin löytämistä ja ymmärtämistä niistä lähtökohdista, jotka ovat valmiina saatavilla. Pohjalla oli ajatus, että todellisuudessa ihmisillä on jo omistuksessaan se, mitä he pukeutumiseen tarvitsevat.

2 TUTKIMUSASETELMA

2.1 Käsitekartta

Käsitekartta on ilmaisutapa, jonka avulla ajattelua ja käsitteitä voi jäsentää kokonaisuuksiksi. Ne etenevät laajemmista käsitteistä kohti yksityiskohtaisempia yhteyksiä. Käsitekartan tarkoitus on liittää yhteen ideat, puhe ja ajatuksen- kulkua loogiseksi esitykseksi, josta aiheiden yhteys on havaittavissa. Tällainen kaavio on yleensä helpommin ymmärrettävä kuin pelkästään kirjoitettu teksti. (Åhlberg 2018.) Käsitekartan keskiössä on työn aihe. Käsitekartta on jaettu osioihin, jotka ovat asiakas, analysointi, tapaamisten sisältö, toteutus ja tarkastelu.

Kuva 1. Käsitekartta (Hirvelä 2020)

Avaan seuraavaksi kuvan 1 osioita tarkemmin. Asiakas ja analysointi ovat hyvin läheisessä vuorovaikutuksessa, vaikka ne ovat omina osioinaan. Työssä oli tärkeää huomioida, minkälaisille vaatteille asiakkaalla on tarvetta, jotta hänen garderobinsa saadaan suunniteltua tehokkaaksi. Tähän liittyy käytössä oleva budjetti. Eettisyys on mainittu, sillä työn tarkoitus on ajatella ympäristöystävällisesti ja huomioida asiakkaan arvomaailma. Analysoinnissa keskity-

tään tyylipersoonan arviointiin ja mainitaan yksi keskeinen analysoinnin käytötapa, joka on avoin haastattelu. Haastattelun avulla pysytään selvillä asiakkaan mielipiteistä ja voidaan kehittää projektia oikeaan suuntaan, tarvittaessa hyvinkin nopeilla muutoksilla.

Toteutukseen liittyy tapa ja ne keinot, jolla työ on tehty. Kierrätysasetelmaan perustuvan työn vuoksi kierrätyskeskusten ja second hand -liikkeiden kartoitus on tärkeässä asemassa. Tässä osiossa on myös mietitty yhteistyökumppania ja hänen osallistumistaan toteutukseen. Tarkastelussa käytetään myös avoimen haastattelun ja toimintatutkimuksen menetelmää lomittain koko työn ajan, joiden perusteella lopputulos analysoidaan.

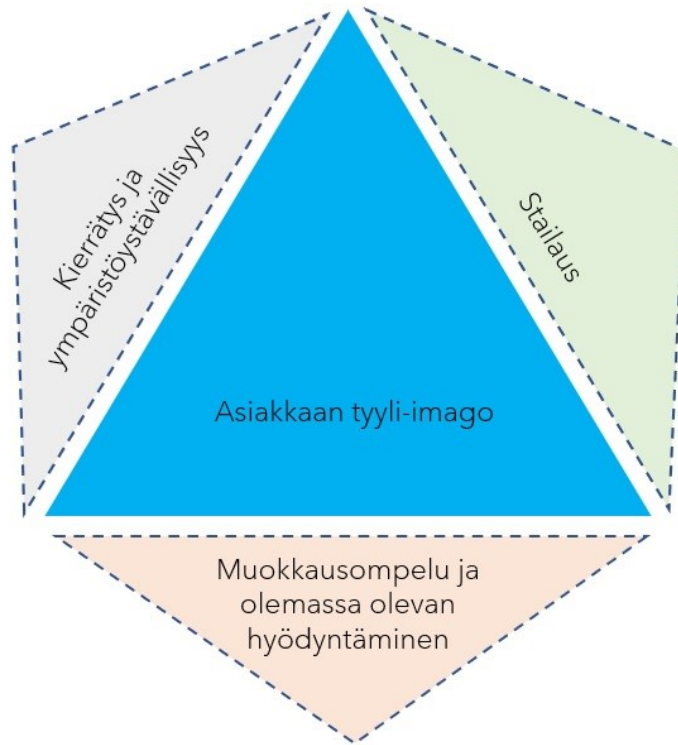
Tapaamisissa on käsitelty kaikkea myös läheisesti toteutukseen liittyvää, mutta selkeyden vuoksi se on jaettu omaan osioonsa. Tässä osassa on avattu selkeämmin asiakastapaamisten tarvetta siinä järjestyksessä, missä ne ovat loogisin toteuttaa työn edistymisen kannalta. Ensimmäinen tapaaminen ja haastattelu aloitti työn, jonka jälkeen edettiin jatkuvan analysoinnin avulla kohti toteutuksen ja tapaamisten suunnittelua.

2.2 Viitekehys

Työni tavoite on toteuttaa kiertotalousasetelmaan perustuva stailaus asiakkaalle siten, että se täyttää hänen toiveensa ja tyyli-imagonsa. Stailauspalvelu pitää sisällään väri-, tyyli- ja vartaloanalyysin, jotka ovat työn ensimmäiset vaiheet. Tärkeimpänä tavoitteena on toteuttaa stailaus siten, että asiakkaan garderobi tarjoaa hänelle parhaan mahdollisen välineen luoda omaa tyyliä. Toinen tärkeä asia on kiertotalouden ja kierrätyksen toteutuminen, sillä mahdollisesti hankittavat vaatekappaleet on tarkoitus hankkia kierrätettyinä.

Stailausprosessin raportointi ja reflektointi kuuluu olennaisena osana projektiin. Työhön sisältyy myös uudelleenmuotoilun ja muokkausompelun keinot eli olemassa olevien vaatteiden huomiointi. Toteutan työn läheisessä vuorovaiku-

tuksessa asiakkaan kanssa, ja käytän myös yhteistyökumppaneiden ammattitaitoa apuna. Oma osaamiseni näkyy stailauksen toteutuksessa, tyylianalyysien tuloksissa sekä prosessin kirjallisessa ja kuvallisessa dokumentoinnissa.

Kuva 2. Viitekehys (Hirvelä 2020)

Kuvassa 2 on työni teoreettinen viitekehys. Se käsittää tässä työssä ne määritellyt näkökulmat, jotka ovat oleellisia tutkimusaiheen analyttisessä tarkastelussa. Tavoitteen saavuttamiseksi keskiössä on asiakas, joka mahdollistaa työssä tutkittavan aiheen. Tulokseen edellyttävät tekijät on kuvattu keskiön jokaisella sivulla. Näitä ovat ympäristöystävällisyys, uudelleenmuotoilu ja stailaus. Ympäristöystävällisyys ja uudelleenmuotoilu ovat stailaukseen kuuluvia tekijöitä, ja siksi ne on kuvattu keskeistä subjektia täydentävinä osina. Viitekehys on rakennettu näin sen sijaan, että keskiössä olisi esimerkiksi itse stailaus ja asiakas siihen liittyvänä tekijänä, koska ne limittyvät toisiinsa asemastaan huolimatta.

2.3 Tutkimuskysymykset

Tutkimusaihe ja tavoite tässä työssä on stailauksen toteutus kiertotalouden keinoin. Työssä tutkitaan huomioon otettavia asioita kierrätyskellisen stailauksen toteutuksessa. Työhön liitettyä uudelleenmuotoilua, sen toteuttamista ja suorittamista tutkitaan osana perinteistä stailauspalvelua. Päättutkimuskysymys tutkimusaiheeni vastaamiseen on:

”Miten luoda asiakkaalle toimiva stailaus kiertotalous lähtöisesti?”

Täydennän päättutkimuskysymystäni alakysymyksillä, joita ovat:

”Mitä haasteita mahdollisesti ilmaantuu stailauksen toteutuksessa kierrätysvaatteista?”

”Millä tavoin muokkausompelu auttaa kierrätyslähöisen stailauksen toteutuksessa?”

Työni keskeinen tavoite on tutkia, mitä tulee huomioida, kun asukokonaisuuksia ei hankita uutena. Tarkoituksena on ymmärtää haasteet, joita tyyli-imagon ja oikeanlaisten vaatteiden löytymiseen liittyy. Stailaajan työhön kuuluu myös materiaalitietämys ja vaatteiden rakenteen ja leikkausten ymmärtäminen. Vastataan suunnittelijan näkökulmasta ongelmanratkaisuun liittyviin tekijöihin.

2.4 Toimintatutkimus, haastattelu ja havainnointi

Vastaan tutkimuskysymyksiini käyttämällä tutkimusmenetelmiä, joita ovat avoin haastattelu, toimintatutkimus ja havainnointi. Työn luonteen vuoksi jokainen menetelmä auttaa kokonaisuutena vastaamaan kysymyksiin, sillä aiheen tutkiminen esimerkiksi vain avoimen haastattelun keinoin ei antaisi kaikkia tarvittavia tietoja, joista analysoinnin lopputulos koostuu.

Avoin haastattelu on strukturoimatonta haastattelua. Se tarkoittaa, että tietystä tarkasteltavasta teemasta huolimatta haastattelu on lähempänä tavallista keskustelua, jossa haastattelun jatko rakennetaan vastauksien ja niistä saatavien

asiayhteyksien perusteella. Tällä tavoin saadaan lisää kysymyksiä, jotka syntyvät edellisten vastausten pohjalta. (Hirsjärvi & Hurme 2015, 45.) Kysymyksiin ei ole tarkoitus saada valmiita vastauksia, mutta keskustelun ohjaamiseksi haastattelija voi tavoitella syventäviä ja tarkentavia yksityiskohtia (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006).

Tarkastelen prosessin etenemistä toimintatutkimuksen keinoin. Tässä tutkimusasetelmassa tietoa muodostetaan käytännön kehittämiseksi entistä paremmaksi. Toimintatutkimus perustuu vuorovaikutukseen eli sosiaaliseen toimintaan, ja siinä yhteinen tulkinta ohjaa tutkijaa keskittymään joko omaan prosessiin tai toiseen yksilöön. Siinä testataan uusia tapoja toimia määritellyn tutkimus- tai kehittämisprojektin sisällä. Vaikka toimintatutkimus on tutkijan oman projektin ja työn jalostamista, se vaatii melkein aina vuorovaikutusta yhteistyökumppanin kanssa. (Heikkinen ym. 2010, 16–17.) Tässä opinnäytetyössä toimin tutkijana omalle projektilleni, asiakkaani ollessa vuorovaikutuksen ja yhteistyön kohde tutkimuksen lopputuloksen analysoinnissa. Toimintatutkimukselle ominaista on iteraatio, eli työn tekeminen ja reflektointi toistuvat useaan kertaan.

Toimintatutkimukseen ja työni aiheeseen liittyy suurena osana myös havainnointi. Avoimen haastattelun ollessa osa havainnointia se tarkoittaa, että observoin asiakasta. Tietoiseen havainnointiin liitettynä observointi tarkoittaa kohdetta kohti katsomista. Tästä huolimatta havainnointi on kuitenkin myös kuuntelemista ja sitä, mitä tunnen. Havainnointia ei koskaan tehdä ilman omia tunteita, mikäli tutkimusaineisto liittyy pelkästään havainnointiin. Havainto on merkki, joka voi ilmetä monessa eri muodossa. Se voi olla esimerkiksi sana, teko tai ominaisuus. Havainnot juontuvat siitä, kuka antaa niille määrittelyn. (Vilkka 2006, 8–9.) Työssä on tärkeää, että stailaajana havaitsen myös sen, mitä asiakas ei välttämättä sano ääneen.

3 PROSESSI JA SIIHEN LIITTYVÄT TEKIJÄT

3.1 Stailaajan työnkuvat

Lyhyesti luonnehdittuna stailaus on kokonaisuuksien koordinointia visuaalisesti miellyttävällä tavalla (Burns-Tran 2013). Stailaus on tarinankerrontaa, joka kattaa sekä tarinan todellisuutta että fiktiota merkitsevän määritelmän. Muodin ja pukeutumisen kannalta stailaus voidaan jakaa mainoksiin (editorial kuvaukset), viihdeteollisuuteen (televisio ja elokuvat) ja imagon rakennukseen eli henkilöstailaukseen (Burns-Tran 2013). Avaan seuraavaksi henkilöstailauksen osa-alueita.

Henkilöstailaus käsittää imago- ja värikonsultaation, henkilökohtaisen stailauksen ja ostoksia koskevat ohjeet henkilöasiakkaille tai yhteisölle (McAssey & Buckley 2016, 94). Onnistunut stailaus jättää asiakkaalle vakaat suuntaviivat oman vaatekaapin hallintaan ja auttaa asiakasta valitsemaan itselleen sopivia tyyliä. Tämä koskee myös jatkoa ja tyylin rakentamista itsenäisesti tulevaisuudessa. Stailaajan tehtävä on arvioida ja keskustella, mitä asiakas tarvitsee ja mikä tärkeintä, missä hän tarvitsee apua. (McAssey & Buckley 2016, 96.)

Stailaaja ottaa työssään huomioon seuraavat asiat. Ensinnäkin asiakkaan elämäntapa määrittelee, mitä hän tarvitsee. Asiakas saattaa tarvita kokonaisuuksia esimerkiksi töihin tai muihin erityisiin tilaisuuksiin tai vaatekaapin, jonka sisältö toimii monessa tilanteessa. Stailaajan on tärkeää tutkia vaateliikkeitä ja niiden valikoimaa mielessään asiakkaan tyyli ja käytössä oleva budjetti. (Mt.)

Stailaaja kokoaa tyylin myös asiakkaan vartalotyyppin, iän ja kasvojen muodon perusteella. Tyylipersonan ja mieltymyksien määrittely auttaa asiakasta valitsemaan imartelevia kokonaisuuksia. Tällainen tavoitekuvan rajausta on avuksi toiminnan mahdollisen sattumanvaraisuuden muuttamisessa jäsenyntyneeksi. (Karvonen 1999, 120.) Usein stailaaja käy läpi asiakkaan vaatekaapin, poistaen sieltä vaatteet, jotka eivät istu, ovat huonossa kunnossa tai eivät palvele asiakkaan tyyliä. (McAssey & Buckley 2016.)

3.2 Prosessin kulku

Työni prosessi eteni seuraavassa järjestyksessä. Prosessi alkoi ensimmäisellä asiakkaan tapaamisella, jossa keskusteltiin ja selvitettiin avoimen haastattelun keinoin asiakkaan taustoja, toiveita, alustavaa budjettia ja työn tarkoitusta sekä sen toteutustapoja. Samassa tapaamisessa määrittelimme asiakkaan vartalotyypin ja kartoitimme hänen vaatekaappinsa sen hetkisen sisällön.

Keskustelimme myös asiakkaan tarpeista sekä korjausompelun ja uudelleenmuotoilun mahdollisuuksista vaatteiden ja asukokonaisuuksien toimivuuden ja kiinnostavuuden lisäämisessä. Asiakkaalla oli esimerkiksi yksi päällystakki, jolle hän kaipasi piristystä ja yksi kauluspaita, jonka istuvuus oli huono sen vuoksi, että paita oli miesten mallia. Hänellä oli myös vaatekappaleita, jotka tarvitsivat peruskorjaamista, jotta niiden käyttäminen toimisi jälleen. Tässä tapaamisessa katsoimme myös jo erilaisia tapoja yhdistellä hänen vaatteitaan, ja kuvasin kaikki asiakkaan vaatteet suunnittelutyöni ja lähtötilanteen visuaalisen dokumentoinnin avuksi.

Seuraavassa vaiheessa otin yhteyttä yhteistyökumppaniini Päivi Lehtovuoreen Taikapeili Production -nimisestä yrityksestä. Sovimme tapaamisen yhdessä hänen ja asiakkaan kanssa värianalyysin toteutukseen. Sovittuun tapaamiseen oli aikaa, joten tein sillä välin analyysiä asiakkaan tyyliin sopiviksi ja kartoitin liikkeitä, joissa tulisimme myöhemmin käymään yhdessä. Värianalyysiin liittyvässä tapaamisessa määriteltiin Päivi Lehtovuoren kanssa asiakkaalle sopivat värit, korut ja kuosien muodot, joiden avulla jatkoin suunnittelutyötä.

Seuraava vaihe oli asiakkaan konsultointi vaateostosten yhteydessä. Vierailimme kohteissa, jotka olin kartoittanut aiemmin asiakkaan tyyliin sopiviksi, ja teimme vaatekaapin päivittämiseen liittyviä hankintoja. Tällaisia liikkeitä olivat Helsingissä toimivat second hand -liikkeet: Kaunis Veera, Relove Oy (sekä Fredrikinkadun että Töölöntorin liikkeet), Brand Second Hand HKI, PrèPortè ja Fida Roba. Kävimme myös Kouvolassa näissä liikkeissä: Fida, kirpputori Centtilä ja Pelastusarmeijan kirpputori.

Kivijalkamyymälöissä käymisen jälkeen huomioimme myös nettikirpputorien ja Internetissä toimivien second hand -liikkeiden valikoimia. Tässä vaiheessa reflektoin työn etenemistä toimintatutkimuksen periaatteiden mukaan ja havaitsin ajankäyttöön liittyviä asioita. Toiminnan etenemiseen ilmaantuneet ajanjaksot, jolloin työssä jouduttiin odottaa esimerkiksi tilauksia saapuvaksi postiin, olisi toteutettu järkevämmiin, mikäli nettikirpputorit olisi otettu tarkasteluun ensimmäisenä. Aikaa työn loppuunsaattamiseen oli kuitenkin hyvin jäljellä, joten pohdin tilannetta konseptin kehityksen kannalta, johon palaan kappaleessa 6. Vaihtoehtona olisi myös ollut ostoneuvonnan keskittyminen ainoastaan kivijalkamyymälöissä vierailemiseen.

Seuraavaksi kartoitimme, mitä vaatteista muokattiin tai korjattiin. Tämän yhteydessä suunniteltiin uudelleenmuotoilua, tyylejä ja yksityiskohtia, joilla päivittää vaatekappaleita. Nämä vaatteet kuvattiin, jotta alkutilanteesta olisi näyttöä ja niitä voisi verrata lopputulokseen. Otin vaatekappaleet muokattaviksi. Toimintatutkimuksellista iteraatiota tarkastelin myös tässä vaiheessa, kun pohdin, olisiko korjauksia voinut suorittaa sillä aikaa, kun postilähetyksiä odotettiin saapuvaksi. Toisaalta pyrin työssä myös pitämään asiakastapaamisten määrän järkevänä ja välttää tilannetta, jossa korjaan ja toimitan vaatteita takaisin asiakkaalle yksitellen. Tässä vaiheessa en pystynyt vielä selvittämään, tarvitsivatko tilatut tuotteet mahdollisesti myös korjausta ja siksi niitä odotettiin saapuvaksi.

Prosessin aikana käsiteltiin jatkuvasti sekä pidettiin mielessä se, mitä asiakkaalle tarvittiin ja miten hän voi pukeutua vartalonmuodolleen sopivalla tavalla. Viimeisessä vaiheessa katsoimme kokonaisuuksia ja vaatteiden yhdisteltävyyttä suurempana kokonaisuutena. Keskustelimme asiasta jo tehdessämme hankintoja, mutta Covid-19 pandemiatilanteen vuoksi emme jääneet liikkeisiin pitkäksi aikaa. Lisäksi kykenimme kokoamaan kokonaisuuksia kunnolla vasta, kun asiakkaan omistamat vaatteet olivat käytössämme, korjatut ja muokatut vaatekappaleet mukaan lukien. Kuvasimme osan kokeilluista kokonaisuuksista, jonka jälkeen prosessissa oli jäljellä lopullisen analysoinnin ja kirjallisen työn viimeistelyn vaihe.

3.3 Muoti ja kestävyys

Kierrätyksen ja kiertotalouden merkitys tässä työssä on erityisessä asemassa. Muotialan muuntaminen kestävämpään suuntaan ei ole aiheena uusi ilmiö, mutta tässä työssä tarkastellaan, miten tämänkaltaisessa projektissa voidaan osaltaan vaikuttaa yhteen alaan kuuluvaan palveluun. Useimmiten ihmiset muuttavat tapojaan siitä lähtökohdasta, joka on helpoin toteuttaa. Jotta työn kiertotalousasetelmainen aihe toteutuu mahdollisimman kattavasti, huomioidaan kaikki vaateen valmistuksesta ja sen osista aina loppukäyttöön ja hävittämiseen saakka.

Kiertotalouden periaatteena on hyödyntää luonnonvaroja turvallisesti ja kestävästi, ja pyrkiä pitämään ne uusiokäytön kierrossa mahdollisimman pitkään. Tavaroita ja muita raaka-aineita muun muassa vuokrataan, korjataan ja kierrätetään kertakäyttökulutuksen sijasta. (Ympäristöministeriö 2020.) Jätteen syntyminen minimoidaan, ja kun tuotteen elinkaari loppuu, se käytetään uudelleen jollain muulla tavalla (Gasum 2020).

Stailauksessa ja vaatehankinnoissa huomioitiin materiaalit, vaatteiden huolto ja loppukäyttö sekä mahdollinen hävittäminen siten, että kestävyys ja kiertotalouden sykli toteutuu myös jatkossa. Jos asiakas ei enää myöhemmin käytä vaatetta, onko se materiaalia, joka on kestänyt ja joka on mahdollista antaa jälleen eteenpäin. Ytimessä on ajatus, että käsityksemme arvosta määritellään uudelleen ja hyödynnämme vaatteille ominaiset resurssit parhaalla mahdollisella tavalla, eli joko vaatteina, materiaalina tai kuituina (Fletcher & Grose 2012).

Työssä pidettiin mielessä, että millä materiaalilla ja vaatemallilla on suurin todennäköisyys tulla uudelleen käytetyksi, ja miten käyttöikä voidaan kasvattaa. Mikä materiaali sopii prosessoitavaksi uudeksi kuiduksi, ja niin edelleen. Kestävän kehityksen parantaminen vaateollisuudessa tarkoittaa sitä, ettei vain yhtä valmistukseen liittyvää tapaa muuteta, vaan koko toiminta kankaisiin käytettyjen kuitujen kasvattamisesta aina niiden kuljettamisesta tehtaisiin, jotka valmistavat tuotteet, ja tehtaista loppukäyttäjälle asti (Fletcher & Grose 2012).

Vaatteiden hävittämiseen liittyvät tekijät otettiin huomioon, koska vaatteiden valmistuksen esiasteisiin, kuten kuitujen valmistukseen, ei luonnollisesti kyetty vaikuttamaan. Asiakkaalle hankittiin esimerkiksi laadukkaita paitoja, jotka ovat villaa. Materiaalina villa puhdistaa itse itseään, on lämmin ja säilyy hyvänä, kun sitä huoltaa oikein. Tällaisten tuotteiden kiertokulku ja kierrätys on helpompaa jatkossa, koska villa ei materiaalina menetä arvoaan.

Vaatteiden mallia tarkastellessa sana ajattomuus tulee usein esiin, mutta mielestäni ajattomuus liittyy enemmän siihen, kuinka kauan tuote on käytössä kuin siihen, miltä se näyttää. Onko valkoinen kauluspaita ajaton, jos sitä käytetään esimerkiksi vain tietty aika, tai tietyssä tilanteessa kerran kolmessa kuukaudessa? Tässä työssä vaatteiden ajattomuus kestävyuden näkökulmasta on siis ajateltu siinä mielessä, miten monella tavalla ja kuinka paljon tiettyä vaatetta voi käyttää. Millaisia tilanteita asiakkaan elämässä mahdollisesti tulee esiin ja mitä hän voi silloin löytää vaatekaapistaan, kun esimerkiksi ajatonta valkoista kauluspaitaa yhtäkkiä tarvittaisiin, eikä sitä ole.

Kestävyuden näkökulmasta on selvää, että uudelleenmuotoilu antaa keinon lisätä vaateen elinkaarta ja tehdä siitä jälleen käyttäjälleen erityisen. Tuotteiden korjaaminen lisää vaatteelle annettua aikaa osana käyttäjän tyyliä. Jos ajattelemme esimerkiksi sisustusta, voimme vaihtaa koristetyynyjen päälliset tai järjestää huonekalut uudestaan. Vaatteille ei usein anneta samanlaista mahdollisuutta, vaan suhde niihin on kuin johonkin kertakäyttöiseen. Tätä tutkimusta on lähdetty toteuttamaan kyseisen ajatuksen pohjalta.

3.4 Kierrätysteeman huomioiminen hankinnoissa

Avaan tässä osiossa huomioon otettavia asioita stailauksen toteutuksessa kierrätyksen ehdoilla. Stailauksellisesta näkökulmasta teeman toteutuminen oli vaativaa. Liian tarkka rajaaminen ja tietynlaisten vaatekappaleiden etsiminen tämänkaltaisessa työssä hankaloitti prosessia, sillä se mitä etsitään, ei välttämättä löydy samalla tavoin, kuin jos tuotteet ostaisi uutena.

Systemaattisuus on tietysti tärkeää, mutta liian tarkka täsmällisyys ei välttämättä toimi. Esimerkin kautta asiaa voisi selittää siten, että sen sijaan että lähdetään etsimään klassista valkoista kauluspaitaa, lähdetään etsimään siistejä yläosia, joissa on klassisen kauluspaidan piirteitä.

Huomionarvoisia asioita ovat vuodenaika, kohteet, budjetti, aika ja palvelun sisältö. Stailauksen voisi toteuttaa todella pienelläkin budjetilla, kun suunnittelee tarkasti, mistä vaatteet hankitaan. Kirpputorit, oli se sitten hyväntekeväisyysmyymälä (Fida, UFF) tai itsepalvelukirpputori, ovat halvempia vaihtoehtoja kuin vintage ja secong hand -liikkeet. Nettikirpputoreilla, joissa yksityishenkilöt voivat itse myydä vaatteitaan, hinnat sen sijaan vaihtelevat, koska tällaisissa myyntikanavissa voi olla sekä edullista että hinnoitellumpia design-tuotteita. Keskeinen tekijä on siis budjetin pitäminen mielessä kartoitusta tehdessä.

Ensimmäisenä ajattelisi, että kohteet kannattaa rajata asiakkaan tyylin mukaan. Tässä tulisi pitää mielessä se, että saatavilla olevat vaatekappaleet tai asusteet ovat yksilöllisiä. Niitä löytyy useimmiten vain yksi laatuaan ja yksi koko, ja jos se on väärä, täytyy ehkä etsiä jotain korvaavaa. Silloin ei voi kysyä myymälästä olisiko toista kokoa saatavilla. Tässä mielessä hankinta on kuin metsästystä, se vaatii etsintää. Prosessia auttaa siis se, että etsitään myös sieltä, mistä tuotteen löytäminen ei ensin tuntuisi todennäköiseltä. Kun kaikista sopivimmat vaihtoehdot on käyty läpi, siirrytään näihin epätodennäköisiin paikkoihin.

Vuodenaika vaikuttaa vaatteiden hankintaan aivan samalla tavoin kierrätysliikkeen myymälöihin kuin uutta myyviin liikkeisiin. Sesongit kiertävät samoin periaattein; liikkeet myyvät talvitakkeja silloin, kun on talvi ja uimapukuja silloin, kun on tulossa kesä. Näin myös kirpputorit ja muut kierrätysliikkeet toimivat. Mutta niissä on myös eronsa. Sesongit eivät suoranaisesti tarkoita, että esimerkiksi talvisesonkiin liitettäviä vaatteita löytyisi vain talvella. Ihmisten myyntitavoissa ja kierrätysliikkeiden valikoimissa on toki eroja, mutta tietynlaisissa myyntipisteissä on kannattavampaa myydä kaikkien sesonkien vaatteet samaan aikaan.

Viikoittaiset myyntipöydät maksavat kirpputoreilla usein 20–45 euroa, joten maksimaalisen tuoton saamiseksi näiltä kirpputoreilta tai nettikirpputoreilta voi löytää vuoden ympäri kaikenlaisia vaatteita. Talvella voi esimerkiksi löytää kesään tai kevääseen sopivia vaatteita halvemmalla, kuin millä ihmiset myisivät niitä kesällä. Hyväntekeväisyysmyymälät saattavat sen sijaan muokata valikoimaansa sesonkeihin sopivammaksi, koska heillä on tilaa varastoida tuotteita.

Internetissä toimivien itsepalvelukirpputorien valikoimat voivat muuttua päivittäin. Esimerkkinä tällaisista nettiliikkeistä Zadaa ja Vähänkätetty.com, jonne myyjät voivat ladata tuotteita koska tahansa. Hyviä esimerkkejä ovat myös Facebookissa toimivat kirpputorit. Tällaisten myyntikanavien valikoimat vaihtuvat joka päivä, joten jos jotain sopivaa ei löydy, voi seuraavana päivänä katsoa uudestaan. Tämä vaatii joustavaa ajankäyttöä stailaajalta koko prosessin ajan, sekä jatkuvaa yhteydenpitoa asiakkaan kanssa. Toisaalta se myös saa asiakkaan osallistumaan omalla ajallaan prosessiin, löytämään omia mieltymyksiään vastaavia vaatekappaleita ja miettimään sitä, mikä sopii yhteen hänen oman vaatevalikoimansa kanssa. Asiakkaan osallistamisessa toteutuu täten stailauksen tarkoitus siitä, että hän tekee jatkossa itselleen sopivia vaatevalintoja.

Uudelleenmuotoilu ja räätälöinti on liitetty tähän työhön myös sen vuoksi, että sopivan vaateen mutta väärän koon (esimerkiksi liian pitkien housujen tai väljän puseron) löytyessä voi stailaaja katsoa, pystyykö vaateen räätälöidä sopivaksi. Alison Freer kehottaa kirjassaan *How to get dressed* (2015) asiakkaitaan viemään vaatteitaan pelottomasti räätälöitäväksi sen sijaan, että väärä koko tai huono istuvuus tyrmättäisiin jo alussa. Stailaaja voisi käyttää tätä kehotusta, mutta opinnäytetyön aiheena on liittää räätälöinnin palvelut yhteen ja samaan pakettiin. Näin asiakas välttyy valinnalta siinä, näkeekö hän vaivan viedäkseen valitut vaatteet muokattaviksi.

Yksi tärkeä huomioitava asia on myös aika ja palvelun sisällön toteuttaminen. Useimmiten stailaajat varaavat työhön tietyn ajan, on se sitten muutama tunti tai yksi päivä, jonka aikana asiakkaalle annetaan opastusta joko ostoksilla ol-

lessa tai muulla tavalla. Tästä koostuu palvelun hinta. Kierrätyksellinen stailaus vaatii enemmän aikaa, ja tämä saattaa kohottaa palvelun hyvin hintavaksi. Palvelun kesto ja sen sisällön miettiminen täytyy tehdä tarkasti, koska korjaamiseen ja muokkaamiseen voi kulua paljonkin aikaa. Kyseistä aihetta käsittelen yksityiskohtaisemmin luvussa 6.

4 TYYLIANALYYSIN TYÖKALUT JA NIIDEN KÄYTTÖ

4.1 Asiakkaan esittely

Asiakkaani on 27-vuotias joukkoliikennekoordinaattori Juulia Hyvärinen Kouvolasta. Hän on hallintotieteiden maisteri ja on opiskellut ympäristöpolitiikkaa ja aluetiedettä Tampereen yliopistossa. Hän harrastaa ratsastusta, kuntoilua ja lukemista. Hän on eettisiltä arvoiltaan hyvin ympäristöorientoitunut ja tahtoo tehdä elämässään kestäviä valintoja.

Kuva 3. Juulia Hyvärinen (Hyvärinen 2020)

Stailauksessa keskityttiin erityisesti siihen, että arki- ja työvaatetuksen yhdisteleminen olisi sujuvaa. Joukkoliikennekoordinaattorin työnkuviin kuuluu toimitustyöt, kuten aikataulu- ja reittisuunnittelu, joukkoliikenneviestintä, lippujärjestelmän ylläpito, palautteiden käsittely ja muita joukkoliikenteen järjestämiseen ja kehittämiseen liittyviä työtehtäviä.

Asiakkaan työpaikalla ei ole pukukoodia, vaan pukeutuminen riippuu asemasta ja työtehtävistä. Esimerkiksi asiakkaan työpaikalla vain ylemmissä johdoasemissa olevat työntekijät pukeutuvat jakkupukuun. Tämän vuoksi stailauksessa keskityttiin mukavaan, mutta huoliteltuun kokonaisuuteen. Kehitystyö edellyttää asiakasta vain harvoin esiintymään ja tekemään työmatkoja, joissa edustavuus on siinä tapauksessa merkityksellisessä osassa.

4.2 Tyylipersoonat

Tyylipersoonat jaetaan useimmiten seitsemään ryhmään, riippuen siitä, mistä tietolähteestä etsii. Nämä luokat ovat: klassinen, luonnollinen, romanttinen, naisellinen, dramaattinen, luova ja citytyyli. Näihin tyylipersoonaluokkiin tutuussani ymmärsin, että ne antavat lähinnä pintapuolista käsitystä siitä, mistä ihminen saattaisi pitää ja miten hän pukeutuu. Ne eivät välttämättä yksinään kerro käyttäjänsä persoonasta, vaikka toisaalta toimivat hyvänä lähtökohtana pukeutumiselle.

Avaan näitä luokkia seuraavaksi laajemmin. Tekstin yhteydessä esiintyvät kuvat eivät sellaisinaan liity työssä toteutettuun stailaukseen. Kuvien tarkoituksena on visualisoida tyylipersoonien käsitteitä lukijalle nykytrendien kautta. Osiossa 5.1 Juulia Hyvärisen tyyli tuon esiin, millä tavoin tyylipersoonat ja niitä esittelevät kuvat liittyvät asiakkaaseen.

Kuva 4. Klassinen tyylipersoona (Canva 2020)

Klassisen tyylipersoonan imagoon kuuluu ajatus ajattomista vaatteista ja räätälöidyistä, klassisista leikkauksista. He käyttävät neutraaleja värejä ja suosivat kestäviä, hyviä materiaaleja. Tyylin avain on toiminnallisuus ja yksinkertaisuus vaatekappaleiden yhdisteltävyydessä. Klassisen tyylipersoonan edustaja pukeutuu aina asianmukaisesti. (Reinten 2019.)

Kuva 5. Luonnollinen tyylipersoona (Canva 2020)

Luonnollinen tyylipersoona on käytännöllinen ja helppo sekä pukeutumisen että vaatehuollon kannalta. Mukavuus on tärkeää, ja materiaaleista suosittuja

ovat luonnonmateriaalit, kuten villa, pellava ja bambu. Tämä tyylipersoonana on huoleton ja ei välitä liiasta laittautumisesta. Vaatteiden yhdistely on rentoa, ja tyylin on tarkoitus olla yksinkertainen ja maanläheinen. (Tyylipersoonat 2015.)

Kuva 6. Naisellinen ja romanttinen tyylipersoonana (Canva 2020)

Naisellinen tyylipersoonana kiinnittää huomiota vartalon muotoja korostaviin vaatemalleihin. Vaatteet ovat pehmeälinjaisia ja niissä on kauniita yksityiskohtia, kuten poimituksia ja laskoksia. Tämä tyylipersoonana pitää laskeutuvista ja kevyistä materiaaleista ja pehmeistä väriyhdistelmistä. (Tyylipersoonat 2015.) Hyvin lähellä naisellista tyylipersoonaa on romanttinen tyyli, joka on naisellisesta poiketen herttaisempi. Erilaiset rusetit, röyhelöt, pitsi ja kukkakuosit ovat tämän tyylin keskeisiä osia. Myös tässä persoonassa yksityiskohdat, pehmeät värit ja kaarevat linjat ovat pääasiassa. Romanttisen tyylipersoonan katsotaan käyttävän paljon hameita ja mekkoja myös arkikäytössä. (Tyylipersoonat 2015.)

Kuva 7. Dramaattinen ja luova tyylipersoona (Canva 2020)

Dramaattinen tyylipersoona ei pelkää olla näyttävä. Tähän tyyliin lukeutuu voimakkaat, kontrastiset värit ja niiden yhdistelmät sekä mittasuhteet, jotka voivat olla huomiota herättäviä, epäsymmetrisiä ja rohkeita. Vaatteissa ei välttämättä ole tärkeintä ajattomuus, vaikka kokonaisuudet on tarkoin mietitty. Tämä tyylipersoona on enemmän yli- kuin alipukeutunut. (Tyylipersoonat 2015.) Luova tyylipersoona on persoonallinen. Hän yhdistelee erilaisia tyylejä, värejä ja kuoseja rohkeasti, luoden yksilöllisen ja erottuvan kokonaisuuden. Tämän persoonan vaatekaappi koostuu hyvin erilaisista vaatekappaleista, vintage -vaatteiden ja uuden yhdistelmistä sekä mielenkiintoisista asusteista. (Tyylipersoonat 2015.)

Kuva 8. Citytyyli ja trendikäs tyylipersoona (Canva 2020)

Citytyyli käyttää aikaa viimeistelyyn. Tarkkaan harkitut kokonaisuudet, materiaalien laadukkuus ja tyylikkyys ovat tyylin perustuksia. Tämä persoona seuraa trendejä ja kokoaa vaatekaappinsa suunnitelmallisesti. Nuorekkuus, pääasiassa neutraali väripaletti ja helposti yhdisteltävät asusteet täydentävät citytyyliä. Tämän persoonan tyylistä hyvä esimerkki on farkkujen, paitapuseron ja nahkatakien yhdistelmä. (Tyylipersoonat 2015.) Joissain lähteissä näkee myös puhuttavan trendikkästä tyylipersoonasta, joka ei oikeastaan ole tyylipersoona. Trendikäs persoona useimmiten etsii vielä omaa tyyliään, seuraa muotia ja sen nopeasti muuttuvia trendejä kokeillen rohkeasti. (Tapola 2016.)

Useimmiten ihminen ei suoranaisesti kuulu vain yhteen tyylipersoonaluokkaan. On tärkeää tiedostaa, miten paljon variaatioita yhdessäkin tyylipersoonaluokassa on. Naisellinen persoona voi esimerkiksi painottua dramaattisuuteen tai luonnollisuuteen. Luova tyylipersoona voi olla myös luonnollinen, romanttinen tai klassinen. Citytyyli (tai katutyyli) voi varioida monenkin asian välillä, sillä esimerkiksi kansallisuuksia katsottaessa katutyylit ja trendit voivat olla hyvin erilaisia ja alatyyliden kirjo valtava. Vaikka tyylipersoona ei yleensä muutu, voi se saada uusia mieltymyksiä ja muunnelmia ajan saatossa ja trendien muuttuessa.

4.3 Värianalyysi ja värien käyttö

Värianalyysissä määritellään henkilökohtainen värivuodenaika sekä muut sopivat värit ihon sävyn, silmien ja hiusten värin perusteella. Jossain tapauksissa värianalyysi tehdään vain ihon sävyn ja silmien värin perusteella, etenkin, mikäli hiusten väri ei ole henkilön luonnollinen värisävy. Tärkeintä värianalyysissä on huomioida, millä tavoin värit vaikuttavat kasvojen ihoon (aiheuttaako väri ylimääräisiä varjoja tai vääristää ihon luonnollista sävyä), ja mitkä korostavat silmien väriä.

Värivuodenaikoja on neljä: kevät, kesä, syksy ja talvi. Näistä lämpimiä värisävyiltään ovat kevät ja syksy, sillä niiden pohjasävyt ovat kultaisia, keltaisia ja heleitä. Talven paletissa on kirkkaita tai sinertävän sävyisiä värejä. Kesän pohjasävyjä ovat sinertävät, punertavat ja harmaat, joten siksi nämä kaksi värivuodenaikaa ovat viileitä. (Jackson 1990, 25–26.) Analyysiprosessissa ei ole tarkoitus katsoa, sopiiko henkilölle punainen väri ja kuuluisiko sen olla hänen paletissaan. Tarkoituksena on katsoa, mikä kaikista punaisen sävyistä on se paras vaihtoehto, onko se pohjasävyltään lämmin vai kylmä, tumma vai kirkas.

Värianalyysissä ihoa vasten asetellaan erivärisiä kankaita, myös kiiltävä- ja mattapintaisia. Prosessi etenee siten, että ensimmäisenä tutustutaan asiakkaan omiin väreihin, eli ihoon, silmiin ja hiuksiin. Ihon pohjasävy tarkistetaan asettamalla ihoa vasten ensin kellertävä ja sitten punertava kangas. Sen jälkeen määritellään muut sopivat värit ja katsotaan niistä parhaimmat sävyt, jotka määrittelevät, mihin värivuodenaikaan henkilö kuuluu.

Kuva 9. Päivi Lehtovuori tekemässä värianalyysiä Juulia Hyväriselle. (Hirvelä 2020)

Värianalyysi tehtiin yhdessä värikonsultti Päivi Lehtovuoren kanssa (kuva 9). Tavoissa toteuttaa analyysi on eroavaisuuksia, mutta hänen kanssaan suoritettuun analyysiin lukeutui myös sopivimman metallivärin ja korujen mallin analysointi kasvojen muotoa mukailien ja siihen sopivaksi. Lopullisesta paletista koottiin 45 värin värivihka ohjeistuksella, jonka asiakas voi ottaa mukaan ostoksille tehdessään hankintoja itsenäisesti.

4.4 Vartalotyypit

Vartalotyypin tietäminen auttaa pukeutumaan tasapainoisesti ja omaa vartaloa imartelevalla tavalla. Vartalotyypit jaetaan viiteen kategoriaan, jotka on ilmenetty kirjaimin. Näitä ovat H, Y, O, X ja A. Kirjainten muodosta selviää jo vartalon mittasuhteita. Vartalotyyppi voi olla myös yhdistelmä esimerkiksi kahta erityyppiä. (Klingel 2018.) Myös erot, joiden perusteella vartalotyyppi ja muoto määräytyvät, voivat olla hyvin pieniä.

Kuva 10. Vartalotyyppit (Klingel 2018)

Avaan tässä lyhyesti kuvassa 10 näkyvien vartalotyyppien ominaisuuksia.

Kuva on tässä käytössä sanallisten selitysten lisäksi ja visualisoinnin apuvälineenä vartalotyyppien piirteiden esille tuomisessa. Y-vartalaisen hartialinja on leveämpi kuin lantio, eli he kapenevat ylhäältä alaspäin. Heillä on useimmiten suora vyötärö ja pitkät sääret. A-vartalaisen lantio on leveämpi kuin hartialinja ja myös vatsa ja takamus saattavat olla runsaat. Tätä vartalotyyppiä kuvailaan myös päärynän muodolla. (Klingel 2018.)

X-vartaloa kuvaillaan myös tiimalasin muodolla. Tässä vartalo on sopusuhtainen ja vyötärö kapea. H-vartalaisen hartiat ja lantio ovat yhtä leveät, eli ne ovat samassa linjassa. Tämän vartalotyyppin vyötärö tai takapuoli ei juurikaan erotu. O-vartalaisen keskivartalo on pyöreä. Tämä vartalotyyppi on usein myös rintava. (Klingel 2018.)

5 ASIAKKAAN TYYLIANALYYSI

5.1 Juulia Hyvärisen tyyli

Keskustelin asiakkaan kanssa ensimmäisellä tapaamisella siitä, millaista tyyliä hän tahtoi ja missä hän tarvitsee apua. Aloitimme keskustelun laajemmista

käsitteistä, kuten asiakkaan ihannetyylistä. Asiakas kertoi ongelmakseen hankaluuden vaatteiden yhdistelemisessä, joten keskityimme stailaamaan vaivatonta kokonaisuuksia, jotka sopivat sekä arkeen että työhön. Toinen tutkimusmenetelmäni oli avoin haastattelu, mutta ennen ensimmäistä tapaamista mietin muutaman kysymyksen, joista jatkoin avoimen haastattelun menetelmillä ja vapaalla keskustelulla selvittääkseni asiakkaan toiveita. Etenimme siitä yksityiskohtaisempiin aiheisiin ja sisältöihin. Kysymyksiä olivat:

Mihin tahdot keskittyä stailauksessa?

Nimeä, jos sinulla on joku tyyli-ikoni.

Mistä pidät tyylissäsi/vaatteissasi tällä hetkellä?

Onko sinulla pukeutumiseen liittyen kuvamateriaalia, joka inspiroi sinua?

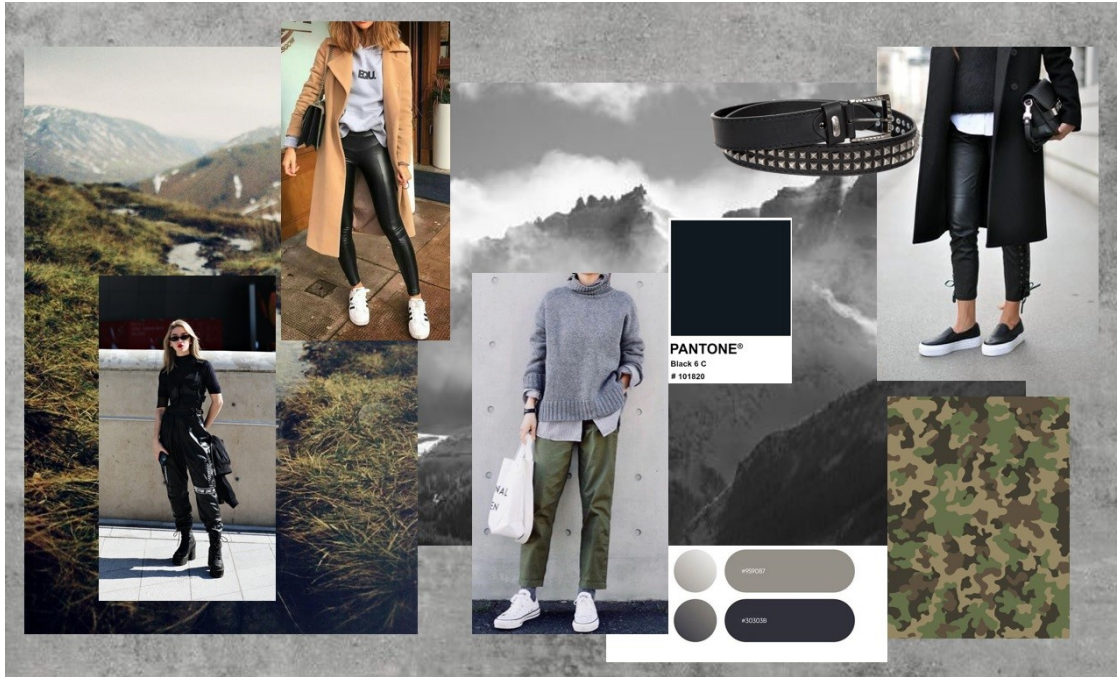
Kuva 11. Kooste muutamasta asiakkaan etsimästä inspiraatiokuvasta. (Hirvelä 2020)

Kuvassa 11 on asiakkaan valitsemissa kuvissa, jotka inspiroivat häntä ja ilmentävät tapaa, jonka suuntaisesti hän tahtoi pukeutua. Kuvista ilmenee yksinkertaisuus ja helppous sekä yksityiskohdat, jotka tuovat sopivan määrän särmää ja nuorekkuutta, kuten polvista revityt farkut ja bleiseriin yhdistetyt tennarit.

Tyylipersonien antamat suuntaviivat toimivat lähtökohtana asiakkaan tyylin ymmärtämiselle. Lähempi tarkastelu toteutettiin tutkimalla mieltymyksiä, harrastuksia, työtä, vaatekaapin sisältöä ja elämäntapaa (engl. lifestyle), sillä kaikki elämän osa-alueet vaikuttavat tyylin rakentumiseen. Asiakas on töissä Kouvolan kaupungilla joukkoliikennekoordinaattorina. Tästä löydämme avainsanat, joita ovat koordinoiva ja suoralinjainen. Asiakas pitää luonnossa kulkeemisesta, joten maanläheiset värit ovat lähellä hänen mieltymyksiään.

Pyysin asiakasta itse kuvailemaan haluamaansa tyyliä adjektiiveilla, ja hänen vastauksensa oli; vaivaton, mukava ja minimalistinen. Hän mainitsi pitävänsä rock-henkisestä tyylistä liitettynä klassisuuteen. Hän on periaatteiltaan minimalistinen ja, kuten aiemmin todettiin, hyvin ympäristöorientoitunut. Voisi siis sanoa, että asiakas on tyyli-imagoltaan ennen kaikkea tietoinen kuluttaja. Kuten sanotaan, ympäristöystävällisin vaate on se, joka löytyy jo vaatekaapista.

Asiakkaan garderobin läpikäyminen antoi suuntaa hänen mieltymyksistään, sillä ihmiset etenevät sitä suuntaa kohti, joka vetää puoleensa. Tyylipersonaluokkiin katsottaessa asiakkaan tyyliä on viitteitä luonnollisesta, citytyylistä ja klassisesta tyylipersonasta. Häntä viehättää luonnollisen helppous ja mukavuus, citytyylin ajankohtaisuus ja klassisen muodot ja yksinkertaisuus. Lähdimme seuraavaksi miettimään yksityiskohtia, jotta löytäisimme suunnan, joka täsmentää asiakkaan tyylipersonaa.

Kuva 12. Asiakkaan tyylistä koottu moodboard (Hirvelä 2020)

Korostuneimmat tyyli persoonat asiakkaalla ovat siis citytyyli, luonnollinen ja klassinen. Värimaailman, minimalistisuuden ja selkeiden linjojen mukaan Hyvärisen tyylin voisi kiteyttää sanoihin vaivaton klassinen katutyyl (engl. effortless classic street look). Klassisuus mielletään tässä yhteydessä nimenomaan yksinkertaisina ja selkeälinjaisina vaatteina, joissa ei ole esimerkiksi liioiteltuja kuoseja, voimakkaita värejä tai huomiota herättäviä yksityiskohtia. Vaatteiden yksinkertaisuus ja neutraalit värit ovat tyyliässä pääosassa.

Tyyli persoonaa ilmennettiin myös tarkastelemalla yksityiskohtia ja muita Hyvärisen mieltymyksiä hänen tyyliään täydentävällä tavalla. Näitä ovat rock-henkiset ja militaariset yksityiskohdat. Sanalla militaristinen viitataan tässä yhteydessä visuaaliseen ilmeeseen. Armeija-tyyliset yksityiskohdat (esimerkiksi kaksirivinapitus), värit (esimerkiksi armeijan vihreä) ja mallit liitettynä klassisen tyylin yksinkertaisuuteen. Rock-henkisyyteen liitetään voimakkaasti esimerkiksi nahka ja niitit.

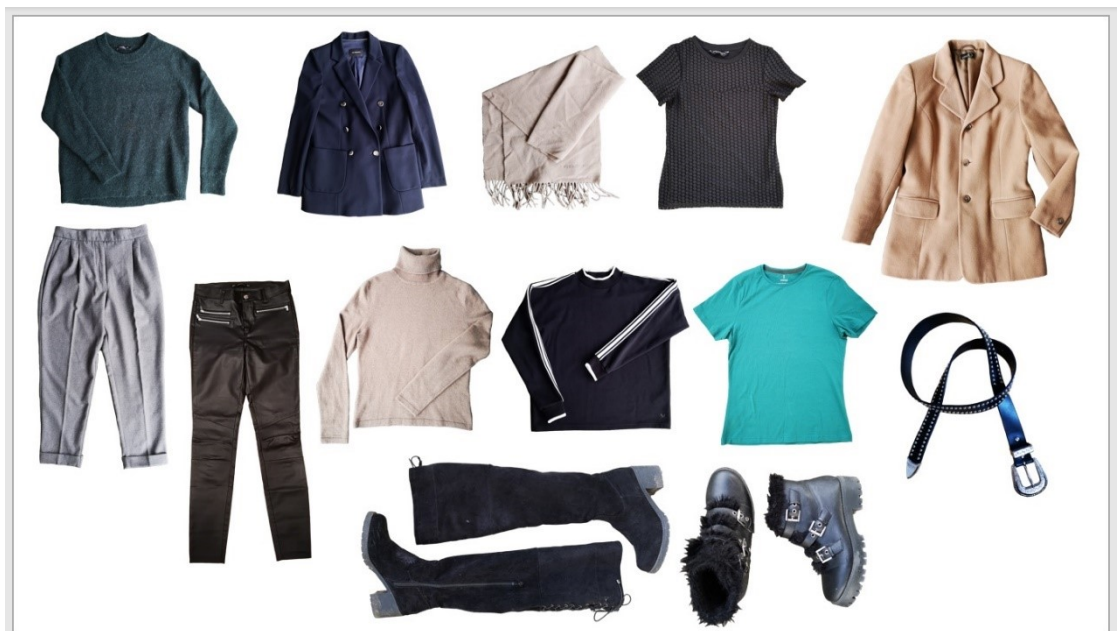
Kuva 13. Asiakkaan garderobi työn alussa (Hirvelä 2020)

Kuvassa 13 on kokonaisuudessaan asiakkaan vaatekaapin sisältö projektin alussa syyskuussa 2020. Se oli lähtökohta, josta lähdettiin etenemään. Mitään asiakkaan omistamista vaatteista ei viety kierrätykseen, vaan hän toivoi, että tyyli rakentuisi näiden vaatteiden ympärille. Ne toimivat asiakkaan tyylipersoonan ymmärtämisessä ja analysoinnissa. Lähtökohtaisesti hän omistaa muutamaa bleiserin, jonka alla yleensä käyttää mustaa T-paitaa tai mustaa toppia, muutaman parin housuja ja harvoin käytettyjä hameita ja mekkoja. Garderobissa on useampi neuletakki, neulepaitoja ja villatakkeja. Värimaailma painottuu mustaan, siniseen ja harmaaseen. Mallit ovat yksinkertaisia, printtejä ja kuoseja on vähän ja ne painottuvat raitoihin ja ruutuihin.

Kuva 14. Kooste asiakkaan asusteista ja kengistä (Hirvelä 2020)

Kuvan 14 koosteessa on esitelty Hyvärisen asusteet, kuten laukut, hatut, hui-vit, vyöt, korut ja kengät. Musta ja harmaa väripaletti toistuu myös tässä, mutta Hyvärisellä on myös muutama värikäs asuste. Palaan päällystakkien ja asus-teiden yhdistelyyn kappaleessa 5.3 Stailauksen toteutus.

Kuva 15. Työn aikana hankitut vaatteet (Hirvelä 2020)

Kuvassa 15 näkyy, mitä vaatteita asiakkaalle hankittiin ostoneuvonnan yhteydessä. Määrittelimme, mitä hän tarvitsee tyylin täydentämiseen. Näitä vaatekappaleita olivat: välikausi päällystakki, siisti bleiseri, talvikeleihin sopivat kenkät, vapaa-ajan housut, siistit puvunhousut ja asiakkaan oman toiveen mukaan pusero, jossa olisi poolokaulus. Nämä kaikki löysimme, sekä muutamia vaatteita ja asusteita. Pyrimme tuomaan sisältöön myös väriä, maanläheiset värit lähtökohtana. Kuosit ja kuviot korvattiin erilaisilla materiaaleilla ja pinnoilla.

Työn tarkoituksena oli myös pysyä materiaalitietoisena, eli huomioida materiaalien laatu sekä loppukäytön että poistamisen suhteen. Hankitut vaatteet ovat villaa, puuvillaa ja viskoosia eli luonnonmateriaaleja, joilla mukavuus ja uudelleenkäytön arvo ovat korkeat. Ainoa materiaaliltaan tekokuituinen vaatekappale päätyi olemaan housut, joiden pinta jäljittelee nahkaa.

5.1.1 Värianalyysin tulokset

Värianalyysin toteutti värikonsultti Päivi Lehtovuori asiakkaan kotona. Osiossa kerrotut tiedot ovat prosessin aikana kirjoittamiani muistiinpanoja, joiden kirjalliseen ja kuvalliseen taltiointiin sain luvan. Värianalyysissä selvisi, että asiakkaan värivuodenaika on todellinen kevät, eli hänelle sopivat lämpimät sävyt. Muita kevätpaletin alalajeja on muun muassa pehmeä, murrettu ja kirkas. Hyvärisen silmien väri on vaalea vihreä, hänen ihonsa on kerman vaalea ja hiukset ruskeat. Nämä värit ovat lähtökohta kaikessa pukeutumisessa: ne ovat varmat värit, jotka sopivat asiakkaalle. Kun niitä käyttää oikein, ne korostavat piirteitä sen sijaan, että peittäisivät alleen. Tällä tavalla esimerkiksi hiusten tai silmien väri toimii isoina pintoina, kun taas ihon väri toimii pieninä pintoina tai yksityiskohtina, jotka raikastavat kokonaisuuksia.

Kuva 16. Julia Hyvärisen värivuodenaika (Päivi Lehtovuori 2020)

Kuvassa 16 on asiakkaalle määritellyn värivuodenajan yleinen väripaletti. Väri-analyysiin kuului myös metallivärien, korostusvärien ja kiiltoasteen analysointi. Hyvärisellä toimivat parhaiten matat tai aavistuksen kiiltävät pinnat. Metalliväreistä hänen piirteitään korosti parhaiten kupari ja kulta. Suurena pintana hopea on liian viileä väri asiakkaalle, mutta pieninä pintoina se kuitenkin raikastaa.

5.1.2 Pukeutumisneuvonta

Tässä osiossa selitetään, millä tavoin asiakasta ohjeistettiin oman vartalotyypin ja tyylihenkilön hyödyntämisessä. Asiakas kertoi, että tahtoi löytää helposti yhdisteltäviä värejä, jotta hänen vaatekaappinsa värikirjoa saataisiin laajennettua. Värianalyysissä suosikeiksi nousivat ruskean ja vihreän sävyt, joihin asiakas voisi myös jatkossa keskittyä, jotta vaatekaapin harmaan ja sinisen rinnalle saataisiin muita sopivia värejä.

Asiakkaan mieltymys rock-henkisyyteen ilmentettiin yksityiskohtilla ja materiaaleilla, jotka tyyliin useimmiten liitetään. Näitä ovat esimerkiksi nahka ja niitit, jotka tuovat tyyliin särmää. Nahan yhdistäminen esimerkiksi mattapintaisiin materiaaleihin tasapainottaa kokonaisuuksia. Hankintoja tehdessä asiakas voisi siis keskittyä etsimään yksityiskohtia, kuten solkia ja niittejä, jotka tuovat persoonallisuutta esille. Militaariseen tyyliin taas liitetään esimerkiksi kaksirivinäpitys, suorat linjat ja maanläheiset värit. Asiakkaan povi on pieni ja hartiat sopusuhtaiset suhteessa lantioon, joten rintataskut ja hartioiden epoletit ovat hänelle sopivia yksityiskohtia.

Hyvärinen on 170 senttimetriä pitkä. Hänen vartalotyyppinsä on hoikka tiimalasi, jossa on hieman myös A-vartalotyyppin muotoja. Asiakkaan povi on pieni, takamus ja lantio aavistuksen kurvikkaammat. Hänen vyötärönsä on erottuva, ja siksi hän on vartalotyyppiltään tiimalasi. Tätä vartalotyyppiä imarteleo parhaiten vaatteet, jotka korostavat vyötäröä, povea ja lantiota. Tyköistuvat vaatteet toimivat hyvin, mutta koska asiakas on hoikka, myös suoralinjaiset vaatteet (kuten väljät mallit, jotka voi kuroa halutessa vyötärölle) sopivat hänelle. Tässä asiakkaan tulisi kuitenkin huomioida lantionsa leveys. Jakuissa tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että ne tulisi hankkia hartioiden istuvuuden mukaan, sillä alimman napin voi jättää auki (Henderson & Henshaw 2006, 112–116).

Hyvärinen mainitsi ongelmakseen miehustan tasapainotuksen eli hänestä tuntui, että vaatteet luovat selkää ja ylävartaloa selvästi pidentävän vaikutelman. Tavot, joilla hän saa tuotua esille vartalonsa muodot, ovat esimerkiksi vyön lisääminen vyötärölle ja housujen vyötärölinjan paljastaminen yläosien alta.

Asiakkaan omistamat pitkät neuletakit (kuva 13) hän saa tasapainotettua samalla tavoin, eli tuomalla esille vyötärölinjan.

5.2 Uudelleenmuotoilun tulokset

Tähän tutkimukseen kuului osana uudelleenmuotoilun ja muokkaukorkorjauksen liittäminen stailauspalveluun. Kävimme ensimmäisellä tapaamisella läpi asiakkaan vaatekaapin sisältöä ja keskustelimme siitä, oliko tarvetta korjaamiselle. Pohdimme myös uudelleenmuotoilun mahdollisuuksia tuoda vaatteisiin uutta ilmettä. Esittelen seuraavaksi tuloksia.

Kuva 18. Villakangastakin muotoilu (Hirvelä 2020)

Kuvassa 18 näkyvä päällystakki tilattiin Zadaa nimiseltä nettikirpputorilta. Tuotetta ei ollut mahdollista kokeilla ennen ostopäätöstä, ja tuotteen saavuttua takin todettiin olevan liian leveä hartioista. Kuvassa näkyy, että ongelma korjattiin muutoksella, jossa hiha aseteltiin uudelleen asiakkaan olan pituuteen sopivaksi.

Kuva 19. Pitkän päällystakin muotoilu (Hirvelä 2020)

Kuvassa 19 on välikausitakki, jonka asiakas on omistanut monta vuotta. Hän sanoi kyllästyneensä vaatteeseen, vaikka se toimii ja on ehjä. Niinpä päätimme muokata sitä, jotta takista saataisiin uudestaan kiinnostava. Asiakkaalla oli vaatekaapissaan housut, joiden pinta jäljitteli nahkaa ja jotka olivat jääneet pieniksi. Käytin niitä materiaalina tehdäkseen takkiin yksityiskohtia, joita ovat etukappaleen osuudet, hihojen yksityiskohdat sekä vyö, jolla takin voi sitoa vyötärölle. Pyrimme tuomaan yksityiskohdilla hieman särmää vaatteeseen. Liitteessä 1 kuva, jossa esiteltä takin muokkausvaihtoehtoja.

Kuva 20. Mustan kauluspaidan muotoilu (Hirvelä 2020)

Kuvassa 20 on asiakkaan omistaman miesten mallia oleva kauluspaita, jonka napitus ei mene lantion kohdalta kiinni. Tässä käytin hyvin yksinkertaista menetelmää, eli tein paidan sivusaumoihin halkiot, jotka tuovat vaatteeseen kiinnostavan yksityiskohdan. Pohdimme myös halkioiden nyörittämistä langalla korsettimaaisesti lisätäksemme siihen mielenkiintoa, mutta päädyimme pitämään halkiot selkeinä ja minimalistisinä.

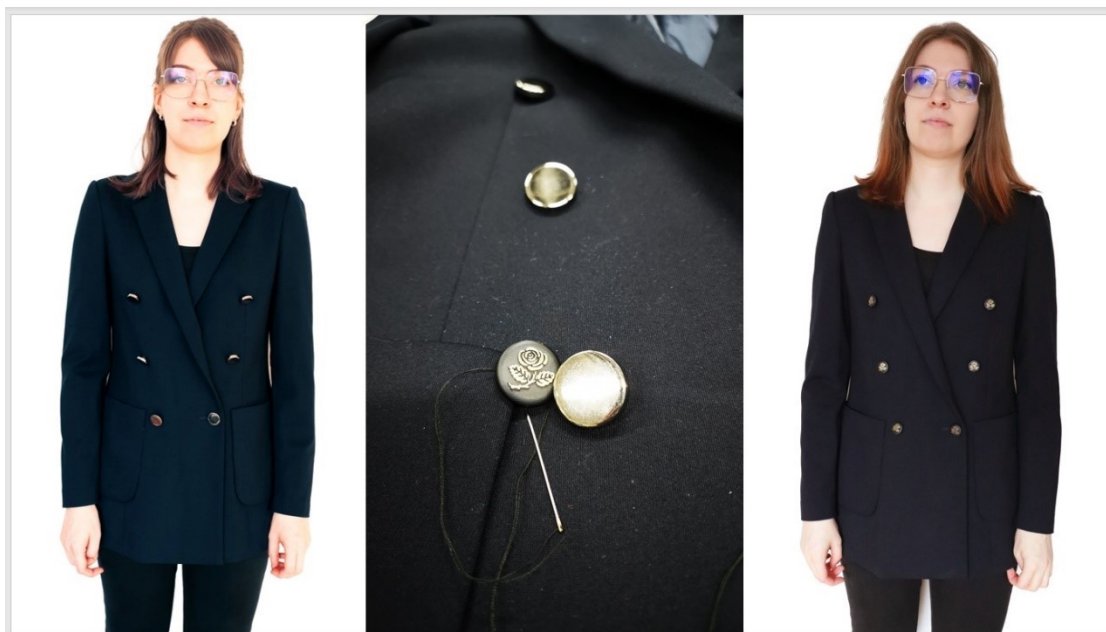
Kuva 21. Ruudullisen bleiserin korjaus (Hirvelä 2020)

Muutamissa vaatteissa parannettiin korjauksella niiden toimivuutta. Kuvassa 21 näkyvä ruudullinen bleiseri korjattiin. Bleiseri on kevyt ja siinä ei ole vuorta, ja sen vuoksi kauluksen ja etukappaleiden alavarat tulivat käytössä näkyviin. Kiinnitin alavaran miehustaan käsin ompelemalla, jotta tikkausta ei näy ja alavara pysyy paikoillaan, eikä asiakkaan tarvitse korjata sen asentoa toistuvasti.

Kuva 22. Vihreän paidan muokkaus (Hirvelä 2020)

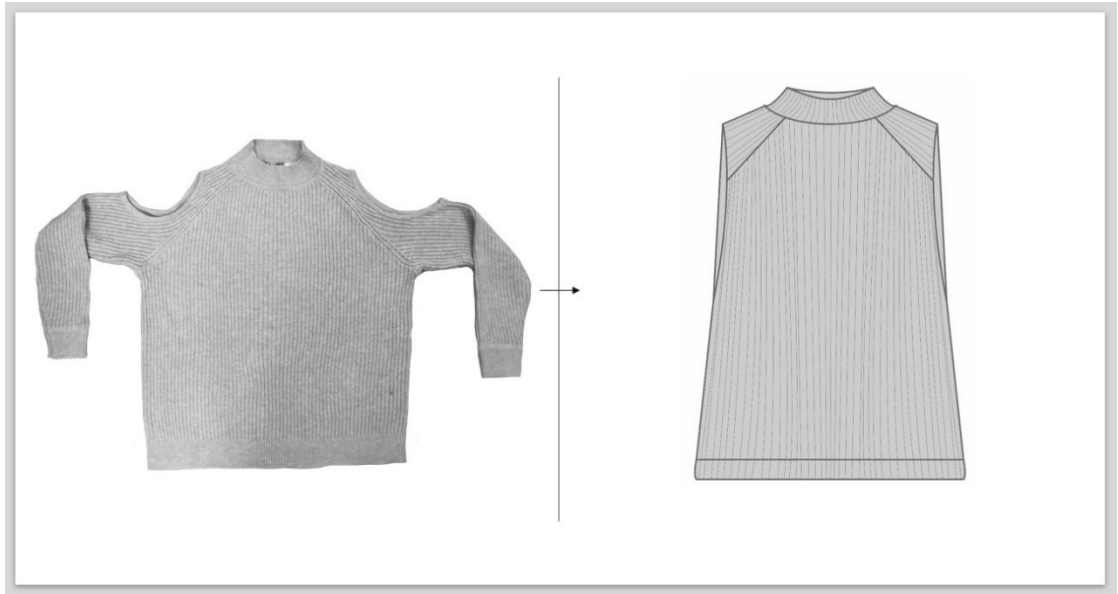
Kuvassa 22 paitaan vaihdettiin asiakkaan toiveesta napit. Myös muutama langasta purkautuva sauma paikattiin. Asiakas valitsi itse vaatteeseen mieluisat napit.

Kuva 23. Sinisen bleiserin muokkaus (Hirvelä 2020)

Kuvassa 23 näkyvään bleiseriin vaihdettiin myös napit. Takissa olleet napit olivat raskaat ja roikkuivat alaspäin, joten valitsimme asiakkaan kanssa takkiin kevyemmät, koristeelliset napit, jotka pysyvät kauniisti asennossaan.

Uudelleenmuotoilun osuus tässä työssä oli vähäinen. Työssä tehtiin vain pieniä korjailuja, jotta muutamia vaatteista saataisiin päivitettyä ja käyttömukavuutta lisättyä. Asiakkaalle hankittujen mustien housujen (kuva 15) vetoketju vaihdettiin uuteen, koska vaatteessa ollut vetoketju oli viallinen. Yli polven pituisista saappaista toisen sisällä oleva vuori oli ratkennut, joten ompelin sen kiinni. Muille vaatteille ja asusteille tehtiin tarvittaessa siistimistä, eli esimerkiksi kengät kiillotettiin. Asiakkaalle hankittiin myös omat välineet vaatteiden huoltoa varten, kuten kenkävoide ja kašmirkampa. Loppujen lopuksi tarvetta suuriin muutoksiin ei ollut, mutta pienilläkin korjauksilla vaatteisiin saatiin uutuuden tuntua.

Kuva 24. Muokkausehdotus liivi (Hirvelä 2020)

Tein muutamia ehdotuksia uudelleenmuotoiluista, jotka esittelin asiakkaalle. Emme päätyneet toteuttamaan niitä, mutta esittelen seuraavaksi niiden suunnitelmat. Kuvassa 24 on yksi muokkausehdotuksista. Asiakas omisti harmaan neuleen, jonka olkapäät olivat paljaat. Kyseessä oli vaate, jota asiakas ilmoitti käyttävänsä enää vain harvoin. Kuvassa näkyy ehdotus paidan muokkaamisesta liiviksi. Ehdotin myös hihojen vaihtamista, jolloin tilalle olisi tehty raglanmalliset hihat kiinteillä olkapäillä, mutta loppujen lopuksi vaate päätettiin jättää ennalleen, koska se oli asiakkaalle mieluisin alkuperäisessä muodossaan.

Kuva 25. Muokkausehdotus kauluspaita (Hirvelä 2020)

Kuvassa 25 on mustan kauluspaidan muokkausehdotus kokonaisuudessaan. Sivuhalkioiden nyörittämisen lisäksi ehdotin, että kaulus olisi muokattu esimerkiksi nahkaiseksi. Ajatuksesta kuitenkin luovuttiin, kun keskustelimme käyttömukavuudesta, ja lopputuloksesta jätettiin pois sekä nyöryitys että kauluksen vaihtaminen.

5.3 Stailauksen toteutus

Seuraavaksi käsittelen kuvasarjoja stailauksen tuloksia. Aloitan esittelemällä alkutilanteen ja asiakkaan tavan pukeutua ja yhdistellä vaatteitaan. Seuraavat kuvasarjat esittelevät stailaamiani kokonaisuuksia ja tapoja yhdistellä yksi vaate kolmella eri tavalla. Ohessa on myös kuvasarja tavoista stailata päällysvaatteita, ja muutama valikoitu kokonaisuus.

Asiakas kertoi ongelmakseen vaatteiden yhdistelyn vaikeuden. Kuten mainittu kappaleessa 4.1 Asiakkaan esittely (sivu 42), hänen työpaikallaan ei ole pukukoodia. Tavoite oli yhdistellä asukokonaisuuksia siten, että niitä olisi helppo käyttää inspiraationa, kun asiakas valitsee asuja töihin ja vapaa-ajalle. Stailasimme myös muutaman virallisemmän tyylin liittyen työhaastatteluun, joka asiakkaalla on lähitulevaisuudessa.

Kuva 26. Hyvärisen pukeutumistyyli työn alussa (Hirvelä 2020)

Kuvassa 26 näkyy alkutilanne ennen stailausta eli tyyli, miten Hyvärinen pu-
keutuu yleensä arjessaan. Pyysin häntä valitsemaan kokonaisuuksia, jollaisia
hän tavallisesti valitsee aamulla ennen töihin lähtöä. Hänen työnsä on toimis-
totyötä, joten virallisuutta ei yleensä tarvitse arjessa miettiä. Hän kertoi pääty-
vänsä usein käyttämään esimerkiksi samoja kenkiä tai samaa alaosaa hyvin
pitkään, kunnes vaihtaa seuraavaan.

Kuva 27. Kolme tapaa yhdistellä sama yläosa (Hirvelä 2020)

Kuvassa 27 näkyy, millä tavoin stailasin asiakkaalle kolme tyyliä käyttäen hy-
väksi ajatusta siitä, että esimerkiksi yhtä alaosaa tai yläosaa käytetään toistu-
vasti, kuten asiakas on tehnyt. Stailauksessa rakennettiin kokonaisuus tum-
manvihreän villapaidan ympärille. Pidin mielessä sen, että näitä kokonaisuuksia
asiakas voi pitää sekä töissä että vapaa-ajalla. Ne ovat siistejä, mutta

myös vaivattomia. Vasemmassa kokonaisuudessa on yhdistetty vajaamittaisiin housuihin korolliset kengät, jotta pituusvaikutelmaa saatiin tasapainotettua. Paidan helma on työnnetty korkeavyötäröisten housujen vyötärönauhan alle, jotta asiakkaan vyötärö tulee esiin ja miehustan pituus tasapainotetaan.

Keskimmäisessä kuvassa on stailattu hametyyli, sillä asiakas sanoi tahtovansa käyttää enemmän hameita arjessaan. Tässä on käytetty samaa tapaa vyötärön esille tuomisessa. Pitkävartiset saappaat tasapainottavat lyhyttä hameetta ja tekevät siitä astetta peittävämmän ja helpommin lähestyttävän henkilölle, joka ei ole tottunut käyttämään hameita. Oikeanpuoleisessa kuvassa mattapintaisen villan rinnalle tuotiin nahkahousut, jotka tuovat valoa heijastavalla pinnallaan kokonaisuuteen hohdetta. Punaiset tennarit lisäävät asuun pirskahtuksen väriä, ja villapaidan alta näkyvän kauluspaidan kaulus ja helma lisäävät asuun kerroksellisuutta.

Kuva 28. Kolme tapaa yhdistellä bleiseri (Hirvelä 2020)

Kuvassa 28 jatkettiin samalla ajatuksella, eli pohdittiin tapoja yhdistellä yhtä vaatekappaletta usealla tavalla. Stailasin asiakkaalle hankitun bleiserin avulla hänelle hieman virallisempia tyylejä, joita hän voisi käyttää esimerkiksi työnhaun ja työhaastattelujen ollessa ajankohtaisia. Nykyisessä työssä ollessaan hän voisi hyödyntää asukokonaisuuksia silloin, kun on osana edustustehtävissä.

Jokaisen kolmen tyylin ytimessä on pidetty ajatus siitä, että asusta ei tule liian tumma, vaan siihen on lisätty värejä asiakkaan väripaletista. Ne rikkovat mustaa ja tummia värejä ja tuovat kokonaisuuksiin raikkautta. Harmaat housut, beige villapaita ja vihreä T-paita sekä korostavat että rikkovat kokonaisuuksien mustaa ja tummansinistä väriä. Asuista ei ole yritetty tehdä liian virallisia.

Bleiserin pitäminen auki vasemmassa kokonaisuudessa paljastaa harmaiden housujen korkean vyötärön ja tasapainottaa takin pituutta. Keskimmäisessä kuvassa poolopaidan lämmin väri ja housujen pinta toimivat kontrastina, jota bleiseri tasapainottaa. Oikeanpuoleisessa kuvassa mustat farkut, pirteä T-paita ja siistit kengät luovat vaivattoman vaikutelman.

Kuva 29. Neljä tapaa stailata päällystakit ja asusteet (Hirvelä 2020)

Stailauksen ajankohta osui syksyyn, aikaan, jolloin ilma viilenee ja talvi on tulossa. Kuvassa 29 on muutama tapa stailata mustat farkut, asiakkaan päällystakit ja asusteet. Vasemmassa kuvassa on yhdistetty farkut ja pitkät saappaat. Erilaiset pinnat, kuten takin kiiltäväpintainen nahka, kenkien mokkanahka ja housujen puuvilla toimivat yhdessä, kun ne ovat samaa väriä. Harmaa huivi ja käsilaukku tuovat vaaleutta kokonaisuuteen.

Keskellä vasemmalla farkkutakki, lippis ja tennarit yhdistettynä luovat rennomman kokonaisuuden. Keskellä oikealla pitkänmallinen takki on yhdistetty mataliin nilkkureihin, ja oikeanpuoleisessa kuvassa villakangastakkiin on yhdistetty mokkanahkainen reppu ja lippis selkeälinjaiseen villakangastakkiin. Farkkujen revittyjen yksityiskohtien alta näkyy kaistale verkkopintaisia sukkahousuja, jotka tuovat kokonaisuuteen särmää ja viimeistellyn vaikutelman.

Kuva 30. Muutamia tapoja yhdistellä erilaisia kokonaisuuksia (Hirvelä 2020)

Kuvassa 30 on muutama tapa stailata sekä arkeen että työhön sopivia kokonaisuuksia. Hihojen kääriminen tuo esiin asiakkaan Aarni-kellon ja tekee asuista viimeistellyn näköisiä. Vasemmalla harmaan neulepaidan alta näkyvä

paidan kaulus ja helma tuovat asuun kerroksellisuutta ja mielikuvan, että kokonaisuus on luotu ajatuksella. Keskellä vasemmalla pitkään villatakkiin on yhdistetty korkeat korot, jotta pituusvaikutelma ja mielikuva pitkistä sääristä säilyy ja tasapainottaa kokonaisuutta.

Oikealla keskellä vaaleaan villapaitaan on yhdistetty farkut revityillä yksityiskohdilla kontrastin lisäämiseksi. Vyötärö on jälleen tuotu esille viemällä paidan helma vyötärönauhan alle. Oikealla olevassa kokonaisuudessa on yhdistetty väljä mekko ja bleiseri. Vartalon muotoa on tuotu esiin bleiserin alle sijoitetulla vyöllä, joka kuroo mekon vyötärölle, mutta säilyttää takin suorat linjat.

Kuva 31. Arkeen sopivia kokonaisuuksia (Hirvelä 2020)

Kuvassa 31 muutama kokonaisuus lisää. Vasemmalla on vaivaton arkityyli, jossa on leikitelty vihreän ja punaisen vastaväriasetelmalla. Vasemmalla keskellä vyötärö on tuotu esiin näyttävällä vyöllä, joka näkyy pitkän harmaan villatakin alta. Hyvärinen sanoi, että pitkien neuleiden yhdisteleminen tasapainoisesti on tuntunut vaikealta. Nahkakenkiin loppuvat nahkapintaiset housut luovat vaikutelmaa pitemmistä jaloista, kun materiaali, sen sävy ja kiilto ovat samat. Mattapintainen T-paita ja neule tasapainottavat housujen ja kenkien kiiltoa.

Keskellä oikealla väljän paidan alle on yhdistetty vartaloa myötäilevä toppi, joka yhdessä avoimeksi jätetyn napituksen kanssa tuo esiin asiakkaan vartalon muotoa. Oikealla olevaa kokonaisuutta on kevennetty käärimällä hihat ja housujen lahkeet, jotka yhdessä revittyjen yksityiskohtien kanssa keventävät tummaa kokonaisuutta.

Kuvasarjoissa on ilmennetty erilaisia tapoja, joilla asiakas voi yhdistellä vaatteitaan. Sen sijaan että olisi keskitytty esimerkiksi ainoastaan hyvin klassisiin kokonaisuuksiin tai nuorekkaaseen katutyylisiin, yritettiin stailauksissa huomioida tyyli persoonien yhdisteltävyys ja asiakkaan toiveet. Työ ja arki pukeutumisesta ei ollut tarkoitus eritellä liian selkeästi, mutta pukeutumisneuvonnan yhteydessä puhuimme asiakkaan kanssa siitä, miten hän tahtoi pukeutua töihin klassisemmin ja vapaa-ajalla rennommin. Mahdollisuuksia yhdisteltiin, jotta erilaisten tyylien kokoaminen tulisi helpommaksi.

Tavoite oli antaa Hyväriselle neuvoja siihen, miten hän voi koota omat tyyliinsä mieltymystensä mukaan, ja millaisia erilaisia kokonaisuuksia hänen vaatteistaan on mahdollista toteuttaa. Kuvan 31 kokonaisuuksissa on mietitty myös asiakkaan kokoamia inspiraatiokuvia (kuva 11, sivu 28), joissa esittelin hänelle tapoja, kuinka kyseisenlaisia kuvia voi käyttää tyylien kokoamiseen. Luonnollinen tyyli persoonana ilmenee kokonaisuuksissa helppoissa ja toistettavissa tavoissa esimerkiksi tuoda kokonaisuuksiin kerroksellisuutta. Citytyyliin ja klassisuuden yhdisteltävyys ilmenee kokonaisuuksissa, joissa kerroksellisuutta sekä vaatteiden erilaista yhdisteltävyyttä on pohdittu molempien tyyli persoonien kannalta. Asiakkaan tapaa pukeutua mustiin housuihin ja mustaan T-paitaan pyrittiin päivittää näyttämällä, että pienetkin muutokset tuovat mustan alaosan ja mustan yläosan yhdistelmään uutta ilmettä.

6 KONSEPTIN JATKOKEHITYS

Käsittelen osiossa stailauspalvelun konseptin jatkotutkimiseen liittyviä asioita, joita pohdin työn lopussa prosessin kehittämiseksi. Johtopäätöksissä (sivu 55) todettiin, että jokaisen tämän stailauksen osa-alueen sisällyttäminen palveluun

saattaa olla liian työläs, myös siinä mielessä, että se voi nostaa palvelun hinnan liian korkeaksi. Niinpä stailauspalvelun sisältö tulisi suunnitella tarkasti ja yksilöidä jokaisen asiakkaan tarpeen mukaan. Avaan seuraavaksi kehitysehdotuksia ja ajatuksia aiheeseen liittyen. Konseptin kehitystä pohdittiin toimintatutkimuksen reflektoinnin aikana ilmaantuneisiin kysymyksiin, joita prosessin edetessä ilmaantui ja joita käsittelin kappaleessa 3.2 Prosessin kulku sivulla 13.

Ensimmäisenä, palvelun perussisältö pysyisi samanlaisena kuin perinteinen stailauspalvelu. Tähän lukeutuisi siis vartaloanalyysi ja opastus parhaisiin puukeutumisvaihtoehtoihin vartalotyypille sopivalla tavalla, tyylianalyysi, opastus vaatekaapin toimivuuteen liittyen ja stailaus. Korjausompelu, uudelleenmuotoilu ja myös esimerkiksi opastus ostoksilla olisivat lisäpalveluita. Asiakkaan vaatekaapin sisällön läpikäynnin avulla kartoitetaan, millaisia lisäpalveluita palveluun mahdollisesti voisi liittää.

Aika ja vaativuus määrittelevät palvelun hinnan. Asiakassuhde olisi tällaisen työn tapauksessa pidempi kuin perinteisessä stailauspalvelussa. Hinnasto rakentuisi sen mukaan, mitä tehdään, paljonko budjetti on ja mistä asiakas on valmis maksamaan. Paketin voisi koota yhdessä, tai asiakas voi itse valita ja määritellä tarpeensa. Kaikkea työtä ei myöskään välttämättä tarvitse tehdä kerralla, vaan työn toteutuksen aikaväli on liukuvampi tai se voidaan jakaa useammalle viikolle tai kuukaudelle tarpeen mukaan, huomioiden sekä stailaajan että asiakkaan aikataulut.

Palvelun sisältö	Päivä 4 tuntia	Viikko Tuntia/päivä	X viikkoa Tuntia/päivä
Tyylialalyysi ja stailaus	√	√	√
Vartaloanalyysi ja neuvonta	√	√	√
Opastus vaatekaapin toimivuuteen	√	√	√
Ostosneuvonta vinkit ja/tai kartoitus	√	x	√
Ostosneuvonta käytännössä	x	√	x
Korjausompelu (peruskorjaukset, vaatehuolto)	x	√	√
Uudelleenmuotoilu (asiakkaan omistamat vaatteet)	x	x	√
Uudelleenmuotoilu (myös hankitut vaatteet)	x	x	x

Kuva 32. Esimerkki palvelun sisällöstä (Hirvelä 2020)

Kuvassa 32 on esitelty kolme ehdotusta jaoteltuna palvelun sisällön ja ajan mukaan. Ensimmäiseksi vasemmalla on esitelty yhden päivän aikana toteutettava, perinteinen stailaus, johon kuuluu aiemmin mainitun mukaan vartaloanalyysi ja opastus parhaisiin pukeutumisvaihtoehtoihin, tyylialalyysi, opastus vaatekaapin toimivuuteen liittyen ja stailaus. Seuraavana yhteyteen on lisätty ostosneuvonta tai ostosassistenttina toimiminen hankintoja tehdessä ja vaatteiden peruskorjaaminen tarvittaessa. Peruskorjaus sisältäisi esimerkiksi sellaiset korjaukset, kuin vetoketjujen vaihdot, irronneiden nappien vaihdot, lahkeiden lyhennykset, rikkoutuneiden saumojen ompelun, paikkaukset ja muut korjausompelut.

Kolmas palvelusisältö olisi esimerkiksi sellainen, että stailauksen osana korjausompelu ja uudelleenmuotoilu suoritetaan ainoastaan asiakkaan jo omistamista vaatteista, eli lähtökohtana uutta ei hankita. Tämä lisäpalvelu kartoitetaan asiakkaan ensimmäisessä tapaamisessa, kun palvelupakettia ja toteutukseen vaadittavia asioita, kuten materiaaleja, pohditaan. Ostosneuvontaa kartoitetaan teoriassa ja siihen annetaan sanallisia ja kirjallisia neuvoja, jotka kuuluvat osaksi stailauksen peruspalvelun sisältöä. Siinä voitaisiin esimerkiksi kartoittaa nettikirpputoreja asiakkaan käyttöön ja antaa neuvontaa niihin liittyen.

PALVELU	HINTA
Stailaus peruspaketti	190e / kerta (4h)
Ostosneuvonta / ostosassistentti	170e / kerta (4h)
Peruskorjaukset / -ompelut	35e / tunnilta
Uudelleenmuotoilu	35e /tunnilta

Kuva 33. Esimerkki palvelun osien hinnoittelusta (Hirvelä 2020)

Kuvassa 33 on esimerkki hinnoittelusta. Palvelujen hinnat ovat vain vertailukohteena antamassa käsitystä siitä, miten kokonaishinta voisi muodostua erilaisissa palvelukokonaisuuksissa. Sisällöltään perinteisen stailauksen hinta olisi 190 euroa. Toisen paketin hinta rakentuu stailauksen ja ostosneuvonnan summasta (360 euroa) ja lisäksi korjausompeluun kuluva ajan mukaan määräytyvästä hinnasta. Kolmannen paketin hinta olisi 190 euroa ja lisäksi korjausompeluun ja uudelleenmuotoiluun kuluva aika. Uudelleenmuotoilu vaatii paljon aikaa, riippuen sen määrästä, joten siksi ostosneuvonta käytännössä on jätetty pois palvelun sisällöstä.

Opinnäytetyön palveluosuuden hinnaksi olisi tullut 745 euroa, jos hinnoittelussa olisi seurattu kuvan 33 esimerkkiä, koska palvelun sisältöön kuului peruspaketin lisäksi korjausompelu, ostosneuvonta käytännössä ja uudelleenmuotoilu. Asiakassuhde oli opinnäytetyössä noin kahden kuukauden mittainen. Asiakkaan sitoutuminen palveluun voisi tapahtua myös hinnoittelemalla perusmaksu tietylle aikavälille.

Hinnoittelun voisi suunnitella myös vaatimustason mukaan, sillä ompelutaito on konseptissa stailaajan specialiteetti ja palvelun kilpailuvaltti. Käytännön osaaminen, ateljeeompelu tai räätälöinnin taito tuovat toimintamalliin uutuus-

arvoa. Opinnäytetyön puitteissa palvelun järkevä hinnoittelu ei ollut osana tutkimustulosten päämäärää, mutta asiaa ja kehitysehdotuksia pohdittiin mahdollista jatkoprojektia ajatellen.

7 LUOTETTAVUUDEN ARVIOINTI

Tässä tutkimuksessa havainnointi oli yksi tutkimusmenetelmistä ja toimintatutkimus tapa arvioida prosessia. Henkilökohtaisen tutkimustyön kriittisyys näkyy käytännön toiminnan analysointina sekä vertailuna perinteiseen stailauspalveluun. Subjektivisuus ja oman toiminnan tarkastelu on yritetty pitää mahdollisimman objektiivisena, kuitenkin tuoden omia näkökulmia ja ajatuksia ilmi. Päättelyni luotettavuus pohjautuu prosessin aikana tehtyyn reflektointiin: olen ottanut huomioon prosessin vaiheita järkevöittävät ehdotukset, joista kirjoitin luvussa 6 Konseptin jatkokehitys.

Teoria, käytännön toteutus ja taiteellisiin prosesseihin liittyvät tekijät pyrittiin pitää koko prosessin ajan rinnakkain, sillä kuten Pirkko Anttila (Tutkiva toiminta 2006, 100) toteaa, saattaa tieteellinen ja taiteellinen yhdistettävyyttä päätyä omiksi erillisiksi töikseen. Muun muassa kestävän kehityksen tarkastelu olisi voinut laajeta omaksi irralliseksi aiheekseen. Validiteetti on mielestäni pystytty pitämään tutkimuksen kannalta oleellisissa asioissa. Opinnäytetyössä esitellään vain työhön liittyvät asiat, käsitteet ja ilmiöt. Stailaajan työnkuvat sekä kierrätys ja kestävyys muodissa olivat asioita, joita tarkasteltiin siltä kannalta, miten ne liittyvät prosessiin.

Työssä on käytetty jonkin verran toisen käden lähteitä. Näitä ovat esimerkiksi tyylipersoonia koskevat tekstit, jotka on analysoitu blogikirjoituksista. Blogeja otettiin tarkasteluun tässä opinnäytetyössä 3 kappaletta, mutta ennen niiden valintaa materiaaliksi, tutkin suunnilleen 10 erilaista lähdeä tyylipersoonista. Kaikissa näissä lähteissä tyylipersoonien määritelmät olivat hyvin samanlaiset, muutosta oli lähinnä sanallisessa selityksessä. Fyysiset kirjalähteet ja E-kirjat ovat asiantuntijoiden tai ammattilaisten kirjoittamia.

Työn ja sen etenemisen dokumentointi tuotti opinnäytetyön suunnitteluvaiheessa jonkin verran haasteita. Päädyin pyytämään lupaa asiakkaalta hänen

vaatteidensa kuvaamiseen, jotta kykenisin esittelemään lähtökohdat ja lopputulokset paremmin. Kyseinen tapa liittyy vain opinnäytetyön dokumentointiin, se ei ole yleinen käytäntö stailauksen yhteydessä ja suunnittelussa. Tämä täytyi ottaa huomioon lopullisessa ajankäytön analyysissä, kun pohdin, onko prosessi käyttökelpoinen ja kannattava.

Palvelun käyttökelpoisuus ja siirrettävyys on mielestäni toimiva. Kierrätykseen keskittyvä stailauspalvelu ei ole uusi ilmiö, mutta sen haasteista saatiin käytettävää tietoa. Uudelleenmuotoilu ja korjausompelu todettiin toimivaksi menetelmäksi osana palvelua. Tämänkaltainen stailauspalvelu vaatii tietysti asiakkaan kanssa useampaa tapaamista kuin perinteinen stailauspalvelu, jossa stailaus saatetaan toteuttaa yhden päivän tai jopa muutaman tunnin aikana. Toisaalta se myös vähentää prosessista liikkuvuutta, joka syntyisi, mikäli asiakasta kehoitettaisiin esimerkiksi viemään korjattavat vaatteet erikseen ompelijalle.

Prosessissa on mielestäni varaa, mahdollisuuksia ja myös tarvetta jatkokehittämiseksi. Opinnäytetyön ominaisuudessa työstä ei otettu palkkaa, joten hinnoitteluun liittyvät tekijät tulisi jatkossa ratkaista. Luvussa 6 konseptin jatkokehitys pohdin tosin kyseistä asiaa. Lisäksi tutkimusta vaikeutti Covid-19 virustilanne ja sen asettamat sosiaalisen kanssakäymisen rajoitteet, jotka yritettiin huomioida asiakkaan kanssa hankintoja tehdessä. Tässäkin tapauksessa tarkasteluun olisi voinut ottaa ainoastaan nettikirpputorit ja asiakkaalla valmiina olevat vaatteet sen sijaan, että liikkeissä käytiin paikan päällä. Nykypäivinä Internetin kautta toimiva palvelu voisi olla toimiva ja ihmisille mieluisampi käyttää, pandemiatilanteen sekä lisääntyvän Internetistä tilaamisen huomioon ottaen.

Laajemmat käyttömahdollisuudet työssä ovat muuntautumisen ja räätälöinnin mahdollisuus. Tällä tarkoitetaan sitä, että palvelun osa-alueet voidaan muokata asiakkaan mukaan ja luoda tilanteisiin tarvittavia palvelupaketteja. Uudelleenmuotoilun ja korjausompelun ei välttämättä tarvitse olla osa palvelua, tai sen tarve voidaan kartoittaa ensimmäisessä asiakkaan tapaamisessa.

Uudelleenmuotoilun yhdistäminen stailauspalveluun ei välttämättä ole tarpeellinen, mutta työssä tutkittiin sen liittämistä nimenomaan kierrätyksellisen stailauksen yhteyteen. Hyötynä on se, että vaatteiden ostamista vähennetään ja uudelleenkäyttöä lisätään sekä vaatteiden kierrätyksellinen arvo määritellään. Kyseessä on siis hyödynnettävä lisä stailauspalvelun osaksi, ja sen yleinen sovellettavuus on korkea. Aiheessa on tarvetta kehittämiseen sen suhteen, että keinoja ja niiden käyttämistä prosessissa aikataulutetaan, hinnoitellaan ja ryhmitellään harkitummin.

Työn pääaihe oli tutkia, miten toteuttaa stailauspalvelu kierrätyksellisestä näkökulmasta. Saadut tutkimustulokset voidaan tietyllä tavalla käsitteellistää: työssä ei ole välttämättä käytetty parasta mahdollista etenemistapaa, mutta sen pääajatus on yleistettävissä. Tässä tapauksessa parannettu lopputulema on ehkä ennemmin kehitettävä lopputulema, joka on avannut mahdollisuuksia lisätutkimukselle.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Toimintatutkimuksellinen eteneminen alkoi, kun olin tavannut asiakkaan ensimmäisen kerran. Edetessäni ja reflektoidessani tapaani työskennellä huomasi parannettavia asioita, joita kykenin lähinnä pohtimaan vasta jälkepäin. En kyennyt muuttamaan toimintasuunnitelmaani, mutta havaitsin asioita, jotka tekisivät kyseisenlaisesta prosessista loogisemman. Näitä olivat palvelun sisältöön, ryhmittelyyn ja ajankäyttöön liittyvät tekijät. Esimerkiksi korjauksia ja uudelleenmuotoilua olisi voinut tehdä sillä aikaa, kun nettiliikkeistä tilattuja tuotteita odotettiin saapuvaksi. Työssä ei myöskään huomioitu palvelun hinnoittelua, vaan koko asiakkaan budjetti käytettiin vaatteiden hankintaan, vaatteiden korjaamiseen tarvittaviin välineisiin ja järjestettyyn värianalyysiin. Palvelun mahdollisesta hinnoittelusta kirjoitin kuitenkin hieman osiossa 3.4 Kierrätysteeman huomioiminen hankinnoissa ja kappaleessa 6 Konseptin jatkokehitys.

Tutkimusaiheeni oli selvittää, miten luoda asiakkaalle toimiva stailaus kierrätyslähtöisesti. Käsittelin asiaa luvussa 3.4 nimeltään kierrätysteeman huomioiminen hankinnoissa. Huomioon otettavia asioita ovat vuodenaika, kohteet,

budjetti, aika ja palvelun sisältö. Budjetin mukaan mietitään, mitä tarvitaan ja mitä budjetin rajoissa voi uudelleen muokata, sekä mietitään kohteet. Vuoden-aika vaikuttaa hankintojen tekemiseen ja siihen, mitä asiakas tarvitsee. Kohteiden kartoituksessa kannattaa olla tarkka, mutta myös avoin. Mikäli jotain tuotetta ei löydy, tulisi sitä etsiä myös paikoista, joista tuotteen löytyminen voi aluksi vaikuttaa epätodennäköiseltä.

Jos mukaan otetaan nettikirpputorit ja niiden tarjoamat mahdollisuudet, kannattaa ne ottaa tarkasteluun ensimmäisenä, sillä postilähetyksien saapumisessa voi kestää. Tämän asian ymmärsin vasta, kun olimme asiakkaan kanssa jo toteuttaneet hankintoihin liittyvää pukeutumisneuvontaa kivijalkaliikkeitä tutkiessamme. Nettikirpputoreilta ostettujen vaatteiden sovitus (ja useimmiten myös palautus) ei ole mahdollista ennen ostopäätöstä, joten vaateen tarkka arvioiminen ennen sen tilaamista on tärkeää. Siinä tulee ottaa huomioon mahdolliset korjaamisen kohteet (esimerkiksi istuvuus hartioilla ja miehustassa, hihan ja helman pituus) ja se, onko vaatteessa mahdollisuus kyseisten korjausten tekemiseen. Valmisvaatteissa, etenkin useimmissa housuissa ja farkuissa, on useimmiten hyvin pieni saumavara. Nettikirpputoreilla on mahdollista ottaa yhteyttä myyjään ja pyytää häneltä vaatteesta tarkempia mittoja yleisen tehdaskoon lisäksi.

Pääaihetta täydentävänä osana tutkin, mitä haasteita stailauksen toteutus kierrätysvaatteista mahdollisesti tuo. Suurin haaste liittyi ajankäyttöön ja liikkeiden vaatevalikoimiin. Rajoituksia olivat valikoimien lisäksi myös vuodenaikaan liittyvät tekijät ja valikoimien ainutkertaisuus. Mikäli löytyi muuten sopiva tuote, mutta esimerkiksi väärän kokoinen, asialle oli vain vähän tehtävissä. Tässä vaiheessa uudelleenmuotoilun ja muokkausompelun keinot otettiin käyttöön. Stailaajan on tärkeää jo siinä vaiheessa huomata, mitä vaatteelle voisi tehdä, jotta siitä saataisiin toimiva.

Toinen tutkimusta täydentävä kysymys liittyi siihen, millä tavoin uudelleenmuotoilu auttaa kierrätyslähteisen stailauksen toteutuksessa. Tässä työssä uudelleenmuotoilun osuus oli melko vähäinen. Muutamia asiakkaan valmiiksi omistamia vaatteita korjattiin, nappeja vaihdettiin ja istuvuutta parannettiin.

Suuria muutoksia asiakkaan vaatteisiin ei siis tehty, mutta jopa vähäinen yksityiskohtien muokkaus paransi vaatteiden ulkonäköä. Istuvuus on yksi tärkeimmistä tekijöistä siinä, että vaate näyttää ja tuntuu käyttäjänsä yllä hyvältä. Tutkimuksessa tultiin tulokseen konseptoinnin ja palvelusisällön tarkan määrittelyn tärkeydestä.

Asiakkaan antama palaute auttoi myös konseptin kehitykseen liittyvässä pohdinnassa. Hyvärinen sanoi, että yhteistyö sujui hyvin ja asioista, kuten tapamisista, oli helppo sopia. Taustalla hänellä oli kyllästyminen omiin vaatteisiin ja pukeutumiseen panostamiseen, mutta hän sanoi saaneensa paljon uusia ideoita olemassa olevien vaatteiden käyttöön ja inspiraatiota niiden yhdistelemiseen. Hän koki Covid-19 pandemiatilanteen vaikuttavan tapaansa pukeutua, koska etätöiden vuoksi pukeutumiseen ei ole tarvinnut panostaa, mutta hän kertoi huomaavansa stailausneuvojen vaikutukset arjessaan.

Hyvärinen koki värianalyysin ja uusien värien käytön inspiroivaksi. Vaikka pandemiatilanne vaikeutti hieman liikkeissä ostosneuvonnan toteutusta, koki asiakas sen kuitenkin hyväksi osaksi palvelua siinä mielessä, että silloin sai apua vaatteiden valinnassa. Kierrätyslähtöisyys tuntui kuitenkin rajoittavalta, kun liikkeiden vaatemääristä huolimatta löysimme suhteellisen vähän uusia tuotteita hänen garderobinsa täydennykseksi.

9 POHDINTA

Koin prosessin hyödylliseksi tulevaisuuden työorientoitumista ajatellen. Kyseisen tutkimuksen toteutus opinnäytetyön ominaisuudessa antoi hyvän lähtökohdan prosessin vaiheiden ymmärtämiselle. Kuten johtopäätöksissä kappaleessa 8 totesin, olisi ajankäyttö ja prosessin vaiheiden uudelleen asettelu ollut ehkä tarpeen. Mielestäni oli kuitenkin hyödyllistä, että opinnäytetyön palvelun sisältö toteutettiin kaikki osa-alueet huomioiden (stailaus, korjausompelu ja uudelleenmuotoilu). Uudelleen konseptoinnin kautta ymmärsin, mitä niin kokonaisvaltaisen palvelusisällön toteuttaminen vaatii, miten sen voisi suunnitella paremmin ja miten sen voisi mahdollisesti hinnoitella.

Konseptin jatkokehitys kiinnostaa minua ja onnistuisi varmasti hyvin opinnäytetyön pohjalta. Tahdon jatkossakin kehittää palvelua suuntaan, jossa kierrätys ja materiaalin uudelleenkäyttö ovat pääosassa. Oppimiskokemuksena projekti oli todella antoisa, opetti asiakassuhteeseen kuuluvaa vuorovaikutusta ja varmuutta palvelun johtamisesta ja kontrolloimisesta. Toteutin ensimmäistä kertaa stailauksen yksityisasiakkaalle. Henkilökohtaisesti yksi työn haasteista oli luottaa omiin näkemyksiin ja suunnitelmiin. Ajankäyttöön ja palvelun sisältöön liittyvien asioiden lisäksi haasteita oli oma epävarmuuteni pukeutumisneuvonnan ja tyylihenkilön määrityksestä asiakkaalle sopivaksi ja tarpeeksi yhtenäiseksi. Suhde asiakkaaseen toimi kuitenkin hyvin ja sopiminen prosessin vaiheista onnistui ongelmitta.

Prosessin edetessä selvisi, että asiakas oli poistanut vaatekaapistaan paljon käyttämättömiä vaatteita, jotka olisivat mahdollisesti sopineet uudelleenmuotoilun materiaaliksi. Näyttöä uudelleenmuotoilun mahdollisuuksista kuitenkin saatiin, ja uskon sen tulevaisuuteen osana erilaista stailauspalvelua. Yritystoimintaa ajatellen kokonaisuus vaatii asiakkaan osallistamista ja asiakassuhteen ylläpitoa pitkään. Kyseessä oli työ, jossa tutkittiin tyylin toteutusta kierrätyslähteisesti ja tapoja olla ostamatta uutta, joten uskon työn lopputuloksen olevan hyödyllinen.

LÄHTEET

Anttila, P. 2006. Tutkiva toiminta ja ilmaisu, teos, tekeminen. 2. painos. 100–101. Hamina: AKATIIMI Oy.

Burns-Tran, S. 2013. Stylewise – A practical guide to becoming a fashion stylist. United Kingdom: Bloomsbury publishing Inc.

Fletcher, K., Grose, L. 2012. Fashion & sustainability – design for change. 63–73. Lontoo: Laurence King Publishing Ltd.

Freer, A. 2015. How to get dressed – a costume designer’s secrets for making your clothes look, fit, and feel amazing. New York: Crown Publishing Group.

Gasum. 2020. Mitä on kiertotalous? Verkkojulkaisu. Saatavissa: <https://www.gasum.com/ajassa/tulevaisuuden-energia/2020/kiertotalous--resurssien-hyotykaytolla-kestavaa-kulutusta-ja-lisaarvoa/> [viitattu 17.9.2020].

Heikkinen, H., Rovio, E., Syrjälä, L. 2010. Toiminnasta tietoon – Toimintatutkimuksen menetelmät ja lähestymistavat. 3. painos. Vantaa: Hansaprint Oy.

Henderson, V., Henshaw, P. 2006. Oikeat värit, varma tyyli – pukeudu väri- ja vartalotyypiksi mukaan. 112–116. Hämeenlinna: Karisto Oy.

Hirsjärvi, S., Hurme, H. 2015. Tutkimushaastattelu-teemahaastattelun teoria ja käytäntö. E-kirja. 2. painos. Helsinki: Gaudeamus.

Jackson, C. 1990. Kaunistu väreillä – mikä on sinun värivuodenaikasi? Kolmas painos. Helsinki: WSOY.

Karvonen, H. 1999. Elämää mielikuvayhteiskunnassa - Imago ja maine menestystekijöinä myöhäismodernissa maailmassa. Helsinki: Gaudeamus.

Klingel. 2018. Mitä ovat eri vartalotyypit – ja mitä tällä tiedolla tekee? Blogi. Saatavissa: <https://www.klingel.fi/naistenhaku/mitae-ovat-eri-vartalotyypit-ja-mitae-taellae-tiedolla-tekee/> [viitattu 18.9.2020].

McAssey, J., Buckley, C. 2016. Styling – creative style, fashion or image. Lontoo: Bloomsbury publishing Plc.

Reinten, A. 2019. Your style personality revealed. Blogi. Saatavissa: <https://styleclinic.co/your-style-personality-revealed/> [viitattu 18.9.2020].

Saaranen-Kauppinen, A., Puusniekka, A. 2006. Avoin haastattelu. Saatavissa: https://www.fsd.tuni.fi/metodit/metodit/kvali/L6_3_1.html [viitattu 22.9.2020].

Tapola, S. 2016. Tyyli persoonat, mitä ne ovat? Blogi. Saatavissa: <https://samatablogs.com/2016/10/16/tyyli-personaat-mita-ne-ovat/> [viitattu 18.9.2020].

Tyyli persoonat. 2015. Meidän valintamme. Blogi. Saatavissa: <http://xn--meidnvalintamme-3kb.com/?cat=600> [viitattu 18.9.2020].

Vilkkä, H. 2006. Tutki ja havainnoi. Helsinki: Tammi.

Ympäristöministeriö. 2020. Kiertotalouden strateginen ohjelma. Helsinki: Valtionneuvosto ja ministeriöt. Verkkojulkaisu. Saatavissa: <https://ym.fi/kiertotalousohjelma> [viitattu 29.10.2020].

Åhlberg, M. 2018. Ikkunoita tutkimusmetodeihin: 1, Metodien valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. E-kirja. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/Record/kaakkuri.223902> [viitattu 17.9.2020].

KUVALUETTELO

Kuva 1. Käsitekartta. Hirvelä, J. 8.10.2020

Kuva 2. Viitekehys. Hirvelä, J. 8.10.2020

Kuva 3. Juulia Hyvärinen. Hyvärinen, J. 27.10.2020

Kuva 4. Klassinen tyylipersoon. Canva. 2020 Saatavissa: <https://www.canva.com/> [viitattu 26.10.2020].

Kuva 5. Luonnollinen tyylipersoon. Canva. 2020 Saatavissa: <https://www.canva.com/> [viitattu 26.10.2020].

Kuva 6. Naisellinen ja romanttinen tyylipersoon. Canva. 2020. Saatavissa: <https://www.canva.com/> [viitattu 26.10.2020].

Kuva 7. Dramaattinen ja luova tyylipersoon. Canva. 2020. Saatavissa: <https://www.canva.com/> [viitattu 26.10.2020].

Kuva 8. Citytyyli ja trendikäs tyylipersoon. Canva. 2020 Saatavissa: <https://www.canva.com/> [viitattu 26.10.2020].

Kuva 9. Päivi Lehtovuori tekemässä värianalyysiä Juulia Hyväriselle. Hirvelä, J. 19.9.2020

Kuva 10. Vartalotyytit. Klingel. 2018. Saatavissa: <https://www.klingel.fi/nais-tenhaku/mitae-ovat-eri-vartalotyytit-ja-mitae-taellae-tiedolla-tekee/> [viitattu 19.10.2020].

Kuva 11. Kooste muutamasta asiakkaan etsimästä inspiraatiokuvasta. Hirvelä, J. 29.10.2020

Kuva 12. Asiakkaan tyylistä koottu moodboard. Hirvelä, J. 16.9.2020

Kuva 13. Asiakkaan garderobi työn alussa. Hirvelä, J. 18.9.2020

Kuva 14. Kooste asiakkaan asusteista ja kengistä. Hirvelä, J. 18.9.2020

Kuva 15. Työn aikana hankitut vaatteet. Hirvelä, J. 19.10.2020

Kuva 16. Juulia Hyvärisen värivuodenaika. Lehtovuori, P. 19.9.2020

Kuva 17. Hyvärisen värivihka. Hirvelä, J. 28.9.2020

Kuva 18. Villakangastakin muotoilu. Hirvelä, J. 25.10.2020

Kuva 19. Pitkän päällystakin muotoilu. Hirvelä, J. 25.10.2020

Kuva 20. Mustan kauluspaidan muotoilu. Hirvelä, J. 25.10.2020

Kuva 21. Ruudullisen bleiserin korjaus. Hirvelä, J. 25.10.2020

Kuva 22. Vihreän paidan muokkaus. Hirvelä, J. 25.10.2020

Kuva 23. Sinisen bleiserin muokkaus. Hirvelä, J. 25.10.2020

- Kuva 24. Muokkausehdotus liivi. Hirvelä, J. 2.10.2020
- Kuva 25. Muokkausehdotus kauluspaita. Hirvelä, J. 2.10.2020
- Kuva 26. Hyvärisen pukeutumistyyli työn alussa. Hirvelä, J. 25.10.2020
- Kuva 27. Kolme tapaa yhdistellä sama yläosa. Hirvelä, J. 25.10.2020
- Kuva 28. Kolme tapaa yhdistellä bleiseri. Hirvelä, J. 25.10.2020
- Kuva 29. Neljä tapaa stailata päällystakit ja asusteet. Hirvelä, J. 25.10.2020
- Kuva 30. Muutamia tapoja yhdistellä erilaisia kokonaisuuksia. Hirvelä, J. 25.10.2020
- Kuva 31. Arkeen sopivia kokonaisuuksia. Hirvelä, J. 25.10.2020
- Kuva 32. Esimerkki palvelun sisällöstä. Hirvelä, J. 1.11.2020
- Kuva 33. Esimerkki palvelun osien hinnoittelusta. Hirvelä, J. 1.11.2020

Muokausehdotukset päällystakista

Kuva: Jenni Hirvelä (2020)

